

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

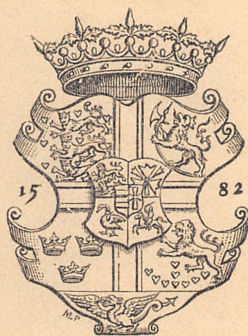
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MEDDELELSER
OM
RIGSARKIVET
MED LANDSARKIVERNE

FOR AARENE
1916—1920

AF
KR. ERSLEV

KØBENHAVN
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKJÆR)

1922

Udgået fra Landsarkivet

INDHOLD.

	Side
1. Arkivvæsenets Organisation og almindelige Forhold	1
2. Budget og Regnskab	5
Hovedarkivets Udgifter. S. 7. — Landsarkivernes Udgifter. S. 11.	
3. Arkivernes Tilvækst ved Afleveringer fra Myndigheder o. lign., Gaver, Deposita, Indkøb og Bytte	16
4. Afgang ved Kassationer og Udlevering af Arkivalier	21
5. Arkivvæsenets Ekspeditioner og Benyttelse	23
6. Ordnings- og Registreringsarbejder	24
7. Litterær Virksomhed	35
8. Bogbinderiet	36
9. Arkivlokalerne	37
10. Arkivernes Personale	38
Bil. A. Fortegnelse over de ved Indkøb eller Bytte erhvervede Arkivalier m. m. 1916—1920	43
Bil. B. Fortegnelser over Arkivernes Tilvækst ved Gaver af Arki- valier o. a. 1916—1920	45
Hovedarkivet. S. 45. — Landsarkivet i København. S. 51. — Lands- arkivet i Odense. S. 55. — Landsarkivet i Viborg. S. 56.	
Bil. C. Fortegnelser over de Arkiverne som Deposita betroede Ar- kivalier m. m. 1916—1920	60
Hovedarkivet. S. 60. — Landsarkivet i København. S. 61. — Lande- arkivet i Odense. S. 62. — Landsarkivet i Viborg. S. 62.	

1. Arkivvæsenets Organisation og almindelige Forhold.

En vigtig Ændring i Hovedarkivets Organisation skete ved kgl. Resolution af 29. Nov. 1918, hvorved bifaldtes, at den ved kgl. Resolution af 31. Marts 1889 foretagne Deling af Rigsarkivet i 2 Afdelinger ophæves.

Rigsarkivets Deling i 2 Afdelinger havde sin historiske Grund i, at Rigsarkivet opstod i 1889 ved en Sammensmeltning af to Arkiver, Geheimearkivet og Kongerigets Arkiv, der dog havde været forenede under samme Leder, A. D. Jørgensen, siden 1883. Allerede den Gang var der opstillet en Plan for Fordelingen mellem de to Arkiver, og denne var blevet gennemført i de nærmest følgende Aar, saaledes at Benævnelsen Afdelinger, der indførtes ved Resolutionen af 1889, i Virkeligheden kun var en Navneforandring. Man skelnede mellem 1. Afdeling, „de historiske Arkiver“, og 2. Afdeling, „Administrationens Arkiver“, men den egentlige Aarsag til Sondringen var, at hver af de to Arkiver havde sine særlige Lokaler, og at man, stærkt fyldte som de var, maatte begrænse Omflytningerne fra det ene til det andet til det mindst mulige. Det opnaaede man ogsaa, men i sig selv var de opstillede Grænser videnskabelig ikke holdbare, saa vist som det er umuligt at sondre mellem „historiske“ og „administrative“ Akter.

At det i Virkeligheden var Pladshensyn, der laa bag Inddelingen i de to Afdelinger, traadte klart frem, da Rigsarkivet i 1910 ff. fik ombyggede og udvidede Lokaler. Det faldt da ganske af sig selv, at Danske Kancellis Arkiv, som tidligere havde været skilt ved Aaret 1660, nu opstilledes samlet, at man ved Siden af det opstillede Tyske

Kancelli og det baade de af dettes Sager, som vedrører Hertugdømmernes indre Styrelse, og dets Akter om Danmarks Udenrigsstyrelse, fortsat med Afleveringerne fra Udenrigsministeriet, og saaledes blev, uden Hensyn til en Sondring mellem „historisk“ og „administrativt“, alt opstillet efter virkelig Samhørighed, under passende Hensyn til praktisk Tilgængelighed. Dermed var da Delingen i to Afdelinger for selve Arkivaliernes Vedkommende forladt, og naar man vedblivende i Arkivet talte om 1. og 2. Afdeling, mente man noget helt andet, nemlig Læsesalen og Ekspeditionen til Ministerierne. Disse ledes hver af sin Arkivar, men forlængst var det ikke mere saaledes, at hver Afdeling havde sine særlige Assistenten eller Underarkivarer; den samme kunde samtidig arbejde i begge „Afdelinger“ eller maaske deltage i Ekspeditionen til Læsesalen samtidig med, at han havde Ordningsarbejder i den anden Afdeling.

Den nye kgl. Resolution maa da siges kun at godkende Opgivelsen af en Sondring, som forud i Praksis var forsvundet, og den banede tillige Vej for en Forøgelse af Arkivarernes Tal, som af mange Grunde var ønskelig og ogsaa opnaaedes i 1919.

Ved Skr. af 18. Juli 1916 bemyndigede Undervisningsministeriet Overbibliotekarerne ved det kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket samt Rigsarkivaren efter deres derom fremsatte Ønske til at afstaa fra den ene Institution til den anden Sager, som rettelig maa siges at høre hjemme her. Denne Bemyndigelse har medført en ikke ringe Udveksling af Arkivalier mellem Rigsarkivet og især det kongelige Bibliotek, jfr. S. 21 f.

Efterat Bestyrelsen for „Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie“ havde andraget om en Forlængelse af Aabningstiden for Arkivernes Læsesale, bifaldt Undervisningsministeriet 15. Novbr. 1919, at Læsesalen saavel ved Hovedarkivet som ved Landsarkivet for Sjælland udover den hidtil sædvanlige Tid holdtes aaben fra 4—5, dog at Fremtagelsen af Arkivalier skulde standse Kl. 3¹/₂.

Under Henvisning til Prisstigningen henstillede Rigsarkivaren, at de af Ministeriet 21. Novbr. 1908 fastsatte Takster for de bekræftede Afskrifter, som Arkiverne er pligtige til at levere (Meddel. 1906—15 S. 5—6), fordobledes, hvad Ministeriet bifaldt 22. Decbr. 1919.

Siden 1905 havde Landsarkivernes Bygninger for København og Viborgs Vedkommende været unddragne Bygningsinspektørerne; efter Ministeriets Ønske optoges i 1916 dette Forhold til ny Overvejelse, og Resultatet blev, at Ministeriet 25. Maj atter overdrog Tilsynet med de to Arkivbygninger til vedkommende Bygningsinspektør.

Kirkeministeriet har ved Cirkulære af 28. Juli 1917 anmodet samtlige Biskopper om, naar de paa deres Visitatsrejser maatte blive opmærksom paa, at Kirkebøger trænger til Reparation og Indbinding, og disse Arbejder ikke antages at kunne udføres af stedlige Bogbindere paa betryggende Maade, da at henstille til Vedkommende, at Bøgerne indsendes til Landsarkivet for Sjælland til Reparation og Indbinding.

Ved Bekendtgørelse af 1. April 1919 fastsatte Undervisningsministeriet efter derom med Justitsministeriet førte Forhandlinger, forsaavidt angaar Retsbetjentenes Aflevering af Arkivalier, følgende Ændringer i og Tillæg til Bestemmelserne i § 2 i Bkg. 10. Marts 1891 om Landsarkiverne og Embedsmændenes Forhold til dem: Kopier af tinglæste Dokumenter for det forløbne Aar skal fremtidig i indbundet eller hæftet Stand været afleverede inden 1. Marts i det følgende Aar¹. Skøde- og Panteprotokoller, ældre end 1848, samt Registre til disse, der er omskrevne og ikke længer benyttes, skal indsendes til Landsarkiverne inden 1. September 1919. Enhver Aflevering sker efter nærmere forudgaaende Forhandling med vedkommende Landsarkivar. — Rigsarkivet bemyndiges til at kassere de i Landsarkiverne beroende Arkivalier efter Regler, der fastsættes af Undervisningsministeriet efter Forhandling med Justitsmi-

¹ Terminen er ændret til 1. Decbr. ved Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 25. Septbr. 1922.

nisteriet. — Det overdrages Landsarkivarerne fremtidig at føre Tilsyn med og foretage periodisk tilbagevendende Eftersyn i Løbet af en 5-aarig Periode af de Arkiver, der beror hos Underdommerne og Politimestrene¹.

Om de ved denne Bekendtgørelse foranledigede Afleveringer se ndfr. S. 20. De Kassationsregler, hvortil der henpeges, er endnu ikke fastsatte; derimod er det regelmæssige Eftersyn af de lokale Arkiver kommet i Gang og har baaret god Frugt.

Ved Cirkulære af 26. Juni 1919 har Justitsministeriet givet Regler for, hvorledes Retsbetjentarkiverne skal fordeles mellem de valgte Borgmestre, de fremtidige Dommere og de fremtidige Politimestre; ved Udarbejdelsen af disse Regler havde Landsarkivarerne Hornemann og Saxild været medvirkende. Cirkulæret bestemmer sluttelig, at den Embedsmand, der foretager Afleveringen, skal paase, at de paagældende Arkivalier ved Afleveringen befinder sig i anordningsmæssig Stand, og overlevere Modtageren en specificeret Fortegnelse over de afleverede Protokoller m. v., af hvilken Fortegnelse han derhos skal indsende en Genpart til vedkommende Landsarkivar, til hvem Henvendelse ogsaa maa ske, saafremt det til Deling af de nuværende samlede Arkiver skønnes nødvendigt at faa sagkyndig Bistand².

Enkefru Julie Secher har skænket Rigsarkivet et Portræt af hendes afdøde Mand, Rigsarkivar V. A. Secher, udført som Marmorrelief af Billedhugger Bøgebjerg. Det vellignende Billede har faaet sin Plads i Læsesalen, der kan siges at være Midtpunktet i den under Sechers Ledelse gennemførte Ombygning af Hovedarkivet.

Den nuværende Rigsarkivar har oprettet et Legat for Rigsarkivet med en Kapital af 8000 Kr. i „Genforeningslaanet“. Renterne heraf tilfalder foreløbig en navngiven Person; efter dennes Død benyttes de frit af Rigsarkivaren til Nytte for Arkiverne, dog at en Del anvendes til For-

¹ Lovtidende 1919 A, 829.

² Ministerialtidende 1919 A, 158.

øgelse af Legatkapitalen. Undervisningsministeriet har modtaget denne Gave, og Fundatsen er blevet kongelig konfirmeret 3. Marts 1920.

Da Polyteknisk Lærestalt i 1920 afholdt en Udstilling i Anledning af 100-Aarsdagen for H. C. Ørsteds Opdagelse af Elektromagnetismen, blev der hertil med Ministeriets Tilladelse udlaant forskellige Autografer af Ørsted og ham vedkommende Akter og Breve.

2. Budget og Regnskab.

I Femaaret er Udgiften til Statens Arkivvæsen steget meget, idet den udgjorde i

1916—17	Kr. 133.741,13
1917—18	- 134.120,67
1918—19	- 172.257,72
1919—20	- 255.432,59
1920—21	- 314.540,45

Stigningen, der som det ses først viser sig fra 1918, hænger naturligvis sammen med den hele store Prisstigning, som bl. a. førte til, at der først tilstodes Tjenestemændene midlertidigt Løntillæg ved Loven af 28. Septbr. 1918 samt overordentligt Løntillæg ved Loven af 4. August 1919, og endelig til de Lønninger med Tillæg, der fastsattes ved Loven af 12. Septbr. 1919 om Statens Tjenestemænd. Her skal gøres Rede for, hvorledes Lønningerne ved Arkivvæsenet blev ved den sidste Lov (§ 887—95), medens der ses bort fra de alle Tjenestemænd tilstaaede Tillæg.

Rigsarkivaren, hvis Lønning tidligere var 5600 Kr., stigende til 7200 Kr., sattes til en aarlig Løn af 9600 Kr.

Landsarkivarerne, som lønnedes med 3600 Kr., stigende til 5200 Kr., lønnes nu med 5400 Kr., stigende hvert 3. Aar med 600 Kr. indtil 7200 Kr. De er derved i Lønning sat op over Arkivarerne i Hovedarkivet, antagelig fordi deres Stilling er mere selvstændig.

Arkivarer, der kun findes ved Hovedarkivet og som lønnes med 4000 Kr., stigende til 5200 Kr., lønnes nu med 5100 Kr., stigende hvert 3. Aar med 600 Kr. indtil 6900 Kr.

Underarkivarer, som lønnes med 2000 Kr., stigende indtil 3600 Kr., lønnes nu med 3120 Kr., stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 5280 Kr.

Registratorer, som lønnes med 1400 Kr., stigende til 2200 Kr. (ved Landsarkiverne for Fyn og Nørrejylland dog med 100 Kr. mindre), lønnes nu med 2220 Kr., stigende hvert 3. Aar med 300 Kr. til 3420 Kr.

Kustoder, som lønnes med 1600 Kr., stigende til 2400 Kr., lønnes nu med 2670 Kr., stigende hvert 3. Aar med 150 Kr. indtil 2970 Kr.

Arkivbude, som lønnes med 1200 Kr., stigende til 1800 Kr. (ved Landsarkiverne for Fyn og Nørrejylland dog 100 Kr. mindre), lønnes nu med 1920 Kr., stigende hvert 3. Aar med 150 Kr. indtil 2370 Kr.

Loven bestemmer endvidere (§ 931—32), at „ved Overgang fra en Stilling til en anden, hvis Begyndelsesløn er lavere end den førstes Slutningsløn, kommer Tjenestemanden straks paa det Løntrin i den nye Stilling, som er nærmest højere end den sidst oppebaarne Lønning i den hidtidige Stilling, hvorhos han, hvis der fremtidig i den hidtidige Stilling ved Alderstillæg vilde være opnaaet en Lønning, der var højere end eller lige med hans Lønning i den nye Stilling, allerede fra paagældende Tidspunkt indenfor Slutlønnen opnaar nyt Alderstillæg“. — Ved Beregningen af Tjenesteaalderen for en Tjenestemand ved Rigsarkivet medtages den Tid, i hvilken han maatte have udført en tilsvarende Tjeneste ved det kongelige Bibliotek, ved Universitetsbiblioteket eller ved Statsbiblioteket i Aarhus. — Ingen kan ansættes som Underarkivar, før han i 1 Aar har været konstitueret som saadan, og efter 2 Aars Konstitution skal han enten have fast Ansættelse eller fra-træde Stillingen. For saa vidt fast Ansættelse opnaas, medregnes Konstitutionstiden ved Beregning af Tjenesteaalder med Hensyn til Løn og Pension (den tidligere Be-

stemmelse om lavere Løn i Konstitutionstiden er derimod bortfaldet).

Efter at Prisstigningen var begyndt, vedblev man endnu længe paa Budgetterne at regne med Normalpriser, og Overskridelserne opførtes paa Tillægsbevillingslovene. Fra 1920 regnede man vel med de virkelige Priser, men da Priserne stadig steg, maatte der ogsaa derefter søges store Tillægsbevillinger, saa meget mere som Budgettet jo lægges c. 10 Maaneder før det paagældende Finansaars Begyndelse. Under Hensyn hertil er i de følgende Oversigter anført ikke Budgetbeløbene, men hvad der virkelig er udgivet.

Ved Lønningsraadets Indgriben er afskaffet en Del tidligere ydede Honorarer, saaledes for Hovedarkivets Vedkommende det, der ydedes for den saakaldte ekstraordinære Formiddagstjeneste, fordi Læsesalen holdes aaben længere end den almindelige Tjenestetid, og det Honorar, et af Arkivets Bude oppebar for at føre Tilsyn med Arkivets Rengøring. Afskaffelsen var dog endnu ikke fuldt gennemført i 1920—21.

Overordentligt har Arkivvæsenet faaet Bevillinger dels til Udsendelsen af en Arkivmand til de forhen dansk-vestindiske Øer og Hjembringelsen af en Del Arkivalier herfra, hvorom nærmere oplyses i næste Afsnit, dels til Tilvejebringelsen af en Tilbygning til Landsarkivet for Sjælland, som omtales i Afsnit 9.

Med Hensyn til de enkelte Konti kan følgende bemærkes:

1. Hovedarkivets Udgifter.

Disse var, fordelte efter Konti, følgende:

	1916—17	1917—18	1918—19	1919—20	1920—21
a.	65.863,33	66.630,00	83.501,81	128.547,40	159.964,12
b.	9.027,40	9.143,16	9.407,40	18.331,00	19.083,49
c.	4.200,00	4.200,00	6.835,05	6.470,48	8.400,00
d.	270,00	213,26	264,50	102,00	—
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	79.360,73	80.186,42	100.008,76	153.450,88	187.447,61

Konto a. er Lønninger, først delte i 1. Embeds- og Bestillingsmænd, og 2. Medhjælp, fra 1920—21 i 1. Lønninger til Tjenestemænd, hvis Antal er fastsat ved særlig Lov, 2. Lønninger til andre Tjenestemænd og 3. Medhjælp.

I Femaaret har Hovedarkivet opnaaet at faa en ny Tjenestemand. Hermed er Sammenhængen nærmere den: Paa Forslaget til Finanslov for 1919—20 foresloges det at bevilge Lønninger for 3 nye Arkivarer, medens 2 Underarkivarstillinger samtidig nedlagdes. Der havde længe været Trang til mere overordnet Arbejdskraft i Arkivet, især til Planlægning af Ordningsarbejder og Tilsyn med disses Udførelse, hvad der hidtil var udført dels af Rigsarkivaren, dels af de to nuværende Arkivarer, som forud har Ledelsen henholdsvis af Arkivets Læsesal og Udlaanet til Ministerierne og de ved Forespørgsler foranledigede Undersøgelser. Tillige vilde det have Betydning for de personelle Forhold ved Rigsarkivet, at Avancement til de højere Stillinger ikke vedblev at være saa vanskeligt som nu, da der overfor 2 Arkivarer staar 12 Underarkivarer, medens Forholdet ved tilsvarende Institutioner oftest er som 1 til 2. — Samtidig ønskedes dog oprettet en Underarkivarpost. Hovedarkivet havde ikke faaet sit videnskabelige Personale forøget i de sidste 20 Aar, medens Arkivet i den Tid var stærkt vokset og Tallet paa Læsesalens Besøgende omtrent fordoblet. Det var lykkedes at overkomme det stærkt forøgede Arbejde, ved at Hovedarkivet havde faaet en ny Registrator og 2 nye Bude (Meddel. 1906—15 S. 12 f.), og ved at man havde kunnet lade Budene besørge adskilligt Arbejde, som tidligere udførtes af de videnskabeligt uddannede Tjenestemænd; men man savnede dog stadig Arbejdskraft, især til Ordnings- og Registreringsarbejderne og til Udarbejdelse af Registre til Arkivalierne, hvorved disse først ret kan udnyttes¹.

Der bevilgedes dog kun Lønninger for 2 nye Arkivarer, medens paa den anden Side kun 1 Underarkivarstilling blev nedlagt².

¹ Jfr. Rigsdagstidende 1918—19 Tillæg A Sp. 1599.

² Jfr. anf. St. Tillæg B Sp. 666.

Medhjælpssummen bevilgedes til 1920 uforandret med 1600 Kr. aarlig. Hertil kom ved Tillægsbevilling for 1917—18 300 Kr. til Vikarhjælp under Registrator Frk Kringelbachs Sygdom og 200 Kr. til Hjælp under Bud Thoerkildsens Sygdom; ved Tillægsbevilling for 1919—20 bevilgedes 750 Kr. til Vikarhjælp under Arkivsekretær Nygaards lange Sygdom. Ved Finansloven 1920—21 forhøjedes Kontoen til 2600 Kr. under Hensyn til Nødvendigheden af at honorere Arbejdet højere, og ved Tillægsbevillingsloven kom hertil 2329 Kr. 12 Øre, derunder et Honorar af 500 Kr. aarlig til Kustode Rasmussens Hustru som Portvagt og et Honorar af samme Størrelse til Registrator Grandjean for Arbejde ved Arkivets Seglsamling. Herpaa besparedes dog 1588 Kr. 50 Øre¹.

Konto b. er Kontorudgifter. Hertil bevilgedes til 1919 aarlig 9027 Kr. 40 Øre. For 1917—18 maatte der søges en Tillægsbevilling af 176 Kr. 74 Øre paa Grund af, at Betalingen for Vinduespudsning forhøjedes fra 1. Juli 1917, og Aaret efter bevilgedes i alt Tillæg af 1066 Kr. 74 Øre paa Grund af Lønforhøjelser til Rengøringskonerne og det tilsynshavende Arkivbud samt anden Prisstigning²; af dette sidste Beløb kom dog 686 Kr. 74 Øre saa sent til Udbetaling, at de ikke kom med paa Aarets Statsregnskab. — Paa Finansloven for 1919—20 bevilgedes Kontoen med 10.344 Kr. 14 Øre; Forøgelsen foranlediges ved en Forhøjelse af Honoraret til Rigsarkivets Regnskabsfører og især af Lønningen til Rengøringskonerne. Ved Tillægsbevillingsloven kom hertil 5473 Kr. 80 Øre, især paa Grund af en ny Forhøjelse af Rengøringskonernes Løn; en særlig Udgift var 600 Kr. for at gøre det muligt for Registrator Grandjean at foretage en Rejse til Stockholm for her at studere Metoder til Bevarelse af middelalderlige Segl³.

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1917—18 Tillæg B Sp. 2293—6; 1919—20 Tillæg A Sp. 4755, 1699; 1919—20 Tillæg A Sp. 4155, Tillæg B Sp. 3305—08.

² Jfr. Rigsdagstid. 1917—18 Tillæg A Sp. 3329; 1918—19 Tillæg A Sp. 3945, Tillæg B Sp. 2837, 3269—72.

³ Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg A Sp. 1599, Tillæg B Sp. 1731; 1919—20 Tillæg A Sp. 4755, Tillæg B Sp. 3449.

Til dette Beløb maa dog føjes 2513 Kr. 6 Øre, som Ministeriet havde tilladt at udbetale paa forventet Tillægsbevilling, men som ikke ses at have fundet Optagelse paa Loven. — Paa Finansloven for 1920—21 bevilgedes 13.500 Kr. under Henvisning til den stedfundne Prisstigning, og hertil kom ved Tillægsbevillingsloven 6563 Kr. 58 Øre (anslaaet), overvejende paa Grund af fortsat Løn- og Prisstigning; 260 Kr. bevilgedes til Vikarhjælp under Frk. Skovgaards Sygdom¹. Af Bevillingerne besparedes dog 980 Kr. 9 Øre.

Konto c. er Udgivelse af Aktstykker og Materialer. Det hertil bevilgede Beløb af 4200 Kr. aarlig henstod uforandret til 1918. Paa Finansloven for 1918—19 opnaaedes en midlertidig Forhøjelse af Kontoen med 2000 Kr. under Hensyn til de saa stærkt stegne Priser paa Papir og Trykning, og paa Tillægsbevillingsloven bevilgedes yderligere 635 Kr. 5 Øre til Dyrtidstillæg til Udgiverhonorarerne. Aaret efter bevilgedes Kontoen atter med 6200 Kr., og paa Tillægsbevillingsloven kom hertil 270 Kr. 48 Øre til Dyrtidstillæg. Endelig blev paa Finansloven for 1920—21 Kontoen paa Grund af fortsat Prisstigning forøget til 8400 Kr., hvoraf dog de 2000 Kr. midlertidigt².

Hvad der er udgivet ved Hjælp af denne Bevilling, omtales nedenfor under Afsnit 7.

Konto d. er Indkøb af Arkivalier. Det lille Beløb af 300 Kr., som aarlig staar til Rigsarkivets Raadighed hertil, er ikke blevet forhøjet, men ved en Anmærkning paa Finansloven, første Gang for 1916—17, er det blevet tilladt at overføre ubenyttede Beløb af indtil 150 Kr. til det følgende Finansaar. Der vil nemlig ikke altid være Brug for hele Beløbet, og omvendt kan det indtræffe, at et Køb, som kan være i høj Grad ønskeligt, kræver et større Beløb³.

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1919—20 Tillæg A Sp. 1699; 1920—21 Tillæg A Sp. 4155, Tillæg B Sp. 3307—10.

² Jfr. Rigsdagstid. 1917—18 Tillæg B Sp. 501; 1918—19 Tillæg B Sp. 3883; 1919—20 Tillæg B Sp. 3451, Tillæg A Sp. 1701.

³ Jfr. Rigsdagstid. 1915—16 Tillæg A Sp. 1487.

Hvad der aarlig er forbrugt af denne Konto, ses af Oversigten S. 7.

2. Landsarkivernes Udgifter.

En Oversigt over disse gives i Tabellen S. 12.

Ved det sjællandske Landsarkiv er Personalet blevet forøget med en Underarkivar, og der er tilkommet en Stilling som Kustode og Varmemester.

Siden 1902 havde Landsarkivet ikke faaet sin Arbejds-kraft forøget, og i den følgende Tid var Arbejdet vokset betydeligt, Antallet af Ekspeditioner paa Læsesalen f. Eks. næsten fordoblet, og særlig de saa ønskelige Ordningsarbejder havde derfor i de senere Aar for en stor Del maattet udsættes. Under Henviisning hertil bevilgedes paa Finansloven for 1917—18 Lønning til en ny Underarkivar¹.

Da den store Udvidelse af Læsesalen var bestemt, blev der ved Finansloven 1919—20 oprettet en Stilling som Kustode og Varmemester, til hvilken der var planlagt en Tjenestebolig under den nye Læsesal. Selve Pasningen af det nye Centralvarmeapparat vilde medføre Trang til større Hjælp end hidtil, og det stedse voksende Antal Ekspeditioner gjorde det ønskeligt at skaffe mere Budhjælp for at undgaa en yderligere Forøgelse af Underarkivarernes Antal².

Paa Tillægsbevillingsloven for 1918—19 efterbevilgedes der det sjællandske Landsarkiv 225 Kr. til Vikarhold under Arkivbud Østergaards Sygdom og efter hans Død³.

Landsarkivernes Kontorhold bevilgedes paa Finansloven for 1916—17 med 3365 Kr. til det sjællandske, 1000 Kr. til det fynske og 1600 Kr. til det jyske; for det førstes Vedkommende var Kontoen forhøjet med 300 Kr. til Forøgelse af Bogbinderens Løn, for det sidstes med 100 Kr. til Dækning af forøget Forbrug af Lys og Varme. Hertil kom ved Tillægsbevillingsloven 500 Kr. til det sjællandske til Dækning af forhøjede Priser paa Brændsel og

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1916—17 Tillæg A Sp. 1611.

² Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg B Sp. 1733.

³ Jfr. sstds. Sp. 2839.

Landsarkiverne	1916—17		1917—18		1918—19		1919—20		1920—21	
a. L. f. Sjæll. m. m.:										
1. Lønninger	15.900,00		15.300,00		19.698,31		33.668,96		41.826,00	
2. Kontorudg.	3.865,00		4.459,00		5.159,00		7.202,75		12.278,27	
		19.765,00		19.759,00		24.857,31		40.871,71		54.104,27
b. L. f. Fyn:										
1. Lønninger	8.800,00		8.800,00		11.608,33		17.010,50		20.604,00	
2. Kontorudg.	1.000,00		1.189,53		1.200,00		1.400,00		1.900,00	
		9.800,00		9.989,53		12.808,33		18.410,50		22.504,00
c. L. f. Nørrejyll.:										
1. Lønninger	13.716,67		14.066,67		18.233,33		27.907,00		35.436,00	
2. Kontorudg.	1.600,00		1.600,00		1.900,00		1.600,00		2.700,00	
		15.316,67		15.666,67		20.133,33		29.507,00		38.136,00
d. Vedligehold og Skatter:										
L. f. Sjæll.	5.988,57		2.950,00		8.095,15		4.570,35		4.120,00	
- - Fyn	1.133,44		1.180,00		3.357,90		1.630,00		1.848,42	
- - Nørrejyll.	1.100,00		2.599,29		1.450,00		1.450,00		2.200,00	
		8.222,01		6.729,29		12.903,05		7.650,35		8.168,42
e. Udg. v. de lokale Arkiv. Aflevering.		1.276,72		1.789,76		1.546,94		5.542,15		3.180,15
f. Unders. af Ark. i de senderj. Landsdele		—		—		—		—		1.000,00
ialt		54.380,40		53.934,25		72.248,96		101.981,71		127.092,84

paa Materialer til Bogbinderiet¹. — Aaret efter forhøjedes Kontorholdet for det sjællandske Landsarkiv med 294 Kr. til 3659 Kr.; heraf var 150 Kr. foranlediget ved forøgede Udgifter til Belysning paa Grund af Indlæg af elektrisk Lys og 144 Kr. ved Bevogtning af Landsarkivets Grund ved A/S Vagtkompagniet. Paa Tillægsbevillingsloven kom hertil paa Grund af Prisstigningen 800 Kr. til det sjællandske Landsarkiv og 200 til det fynske², hvilket sidste Beløb dog ikke benyttedes fuldt ud. — Paa Finansloven for 1918—19 bevilgedes de samme Beløb, og paa Tillægsbevillingsloven paa Grund af den fortsatte Prisstigning til det sjællandske Landsarkiv 1550 Kr., til det fynske 200 Kr. og til det jydsk 300 Kr.³. — Paa Finansloven for 1919—20 forhøjedes Kontoen med 100 Kr. til det sjællandske Landsarkiv til forøget Betaling for Bevogtningen. Paa Tillægsbevillingsloven kom hertil paa Grund af Prisstigningen for det sjællandske Landsarkiv 3600 Kr., heraf 1100 Kr. til Forhøjelse af Lønnen til Bogbinderens Medhjælperke, og 400 Kr. til hvert af de to andre Arkiver⁴; af disse Beløb besparedes dog ikke lidt. — Paa Finansloven for 1920—21 bevilgedes Kontorholdet med henholdsvis 7800 Kr., 1900 Kr. og 2700 Kr.; under det sjællandske Landsarkiv var beregnet, at det dertil knyttede for Arkiverne fælles Bogbinderi vilde medføre en Udgift af c. 6000 Kr., hvoraf dog Halvdelen dækkes ved Indbetaling af de enkelte Arkiver og af enkelte andre Institutioner, der faar leveret Pappletter, Skilte o. lign. Hertil kom ved Tillægsbevillingsloven til det sjællandske Landsarkiv 6640 Kr., nemlig til Forhøjelse af Bogbinderens Løn 3310 Kr., til hans Medhjælperke 1080 Kr. og til forøget Udgift til Brændsel

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1915—16 Tillæg A Sp. 1489—92; 1916—17 Tillæg B Sp. 2459.

² Jfr. Rigsdagstid. 1916—17 Tillæg A Sp. 1611; 1917—18 Tillæg B Sp. 2295.

³ Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg A Sp. 3945, Tillæg B Sp. 2839—44.

⁴ Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg B Sp. 1731; 1919—20 Tillæg A Sp. 4755—58.

m. m. paa Grund af den nye Læsesal 2250 Kr.; heraf benyttedes dog kun 4478 Kr. 27 Øre¹.

Til Vedligeholdelse og Skatter bevilgedes paa Finansloven for 1916—17 1955 Kr. til det sjællandske Landsarkiv, 980 Kr. til det fynske og 1100 Kr. til det jyske. Hertil kom dog dels paa Finansloven, dels paa Tillægsbevillingsloven til det sjællandske 504 Kr. til Istand-sættelse af den hydrauliske Elevator og 3303 Kr. til Indretning af Waterclosets. Yderligere forhøjedes paa Tillægsbevillingsloven det regelmæssige Beløb til Vedligeholdelse med hvad der ansloges at medgaa til Landsarkivarernes Embedsboliger, idet Vedligeholdelsen af disse maatte paa-hvile Staten, efterat det ved Lønningsloven af 1914 var indført, at Boligen foranledigede et Fradrag i Lønningen; Forhøjelsen var 150 Kr. for det jyske Landsarkiv og 200 Kr. for hvert af de to andre, men Beløbene benyttedes kun delvist. Det jyske Landsarkiv fik yderligere til Istand-sættelse og delvis Fornyelse af Indhegningen en Tillægsbevilling paa 1000 Kr., som dog ikke blev benyttet².

Paa Finansloven for 1917—18 lød Bevillingerne paa henholdsvis 2450, 1180 og 1450 Kr., idet det foruden de nævnte Forhøjelser til Vedligeholdelse af Embedsboligerne fandtes nødvendigt at forhøje Beløbet med 295 Kr. til det sjællandske Landsarkiv og 200 Kr. til det jyske. Ved Tillægsbevillingsloven kom hertil 500 Kr. til det sjællandske paa Grund af Prisstigningen³.

Paa Finansloven for 1918—19 bevilgedes der det sjællandske Landsarkiv overordentligt til en Hovedmaaler for hele Ejendommens Vandforbrug 1100 Kr. og til en Om-lægning og Opretning af Brolægning, Rendestene o. lign. langs Bygningerne 2950 Kr. Hertil kom ved Tillægsbevill-

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1919—20 Tillæg A Sp. 1701—04; 1920—21 Tillæg A Sp. 4155, Tillæg B Sp. 3309—14.

² Jfr. Rigsdagstid. 1915—16 Tillæg A Sp. 1491; 1916—17 Tillæg A Sp. 4267—70, sml. ogsaa Sp. 1613.

³ Jfr. Rigsdagstid. 1916—17 Tillæg A Sp. 1613; 1917—18 Tillæg B Sp. 2297.

lingsloven 1600 Kr. til samme Arkiv paa Grund af Prisstigningen, og til det fynske Landsarkiv til Indlæg af elektrisk Lys i Læsesalen og Arkivarboligen 2177 Kr. 90 Øre¹.

Paa Finansloven for 1919—20 bevilgedes der i alt 8030 Kr., hvad der laa i, at ved en Fejltagelse var paa den foregaaende Finanslov det nysnævnte Beløb af 2950 Kr. ikke anført som overordentligt. Paa Tillægsbevillingsloven bevilgedes der det sjællandske Landsarkiv til Forhøjelse af Betalingen for Renholdelse af Gaderne omkring Arkivet 120 Kr., til Afløsning af en Grundbyrde 443 Kr. 50 Øre, og til Merudgift ved den førnævnte Omlægning af Brolægning m. m. 1350 Kr. Paa Grund af Prisstigningen bevilgedes der det fynske Landsarkiv 450 Kr. og det jydsk 300 Kr.², hvilket sidste Beløb dog ikke blev benyttet. Paa Grund af den nævnte fejle Postering blev den virkelige Udgift væsentlig mindre end hvad der var bevilget.

Paa Finansloven for 1920—21 bevilgedes der de 3 Arkiver henholdsvis 4120 Kr., 1880 Kr. og 2200 Kr. efter de Forhøjelser, der var indstillede af vedkommende Bygningsinspektører og Landsarkivarer. Paa Tillægsbevillingsloven kom hertil til det sjællandske Landsarkiv 200 Kr. som anslaaet til Forhøjelse af Betaling for Gadefejning³, hvilket Beløb dog ikke blev benyttet. Det fynske Landsarkiv besparede af Bevillingen 31 Kr. 58 Øre.

Ekstraordinært til Udgifter ved de lokale Arkivers Aflevering (Konto e) bevilgedes aarligt indtil 1920 et anslaaet Beløb af 2500 Kr. Hertil kom dog ved Tillægsbevillingsloven for 1919—20 et anslaaet Beløb af 3500 Kr. under Hensyn til det stærkt forøgede Arbejde og de ret betydelige Udgifter, som Gennemførelsen af Loven om Rettens Pleje af 11. April 1916 vilde medføre. Endelig

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1917—18 Tillæg A Sp. 1555; 1918—19 Tillæg B Sp. 2843—46, Tillæg A Sp. 3945.

² Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg A Sp. 1603; 1919—20 Tillæg A Sp. 4757—60, Tillæg B Sp. 3451 (et Par af de ovennævnte Poster ses ikke at være omtalt her).

³ Jfr. Rigsdagstid. 1919—20 Tillæg A Sp. 1705; 1920—21 Tillæg A Sp. 4155.

bevilgedes Kontoen paa Finansloven for 1920—21 med 4000 Kr. (anslaaet)¹ under Hensyn dels til det planlagte regelmæssige Tilsyn med Retsbetjentenes Arkiver, dels til Prisstigningen for Materialer. Hvad der virkelig er medgaet, ses af Oversigten S. 12.

Ved Tillægsbevillingsloven for 1920—21 bevilgedes der som Konto f. foreløbig 1000 Kr. til at bestride Udgifterne ved en Undersøgelse af Arkiverne ved de offentlige Kontorer i de sønderjydske Landsdele². Undersøgelsen, der udførtes af Underarkivar H. Knudsen, strakte sig ind i det følgende Finansaar.

3. Arkivernes Tilvækst ved Afleveringer fra Myndigheder o. lign., Gaver, Deposita, Indkøb og Bytte.

Statistiske Oplysninger om Arkivernes aarlige Tilvækst gives i modstaaende Tabel; over Gaver osv. gives Fortegnelser i Bilagene.

En betydningsfuld Tilvækst fik Kongehusets Arkiv, da Hs. Maj. Kong Georg af Grækenlands Arvinger i 1917 ved Dr. phil. W. Rannow afleverede en Del af Kongens efterladte Papirer, især hans Dagbøger og Breve til ham fra hans Familie, ligeledes hans egne Breve til hans Forældre, der var tilbagegivne ham efter deres Død. Papirerne, der for en Del afgaves i forseglede Pakker, blev nu alle af Rigsarkivaren anbragte i saadanne med Paaskrift om, at de ikke maa aabnes før i Aaret 1960.

Hovedarkivets Tilvækst gennem Afleveringer fra Myndigheder har været meget stor. Foruden de regelmæssige Afleveringer, som Arkivet modtager fra visse Ministerier, kan nævnes, at Indenrigsministeriets 2. Ekspeditionskontor

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1919—20 Tillæg A Sp. 4759, 1705.

² Jfr. Rigsdagstid. 1920—21 Tillæg B Sp. 3313.

	Afl levering fra Myndigheder o. l.				Gaver og Deposita			Køb og Bytte		
	Bind	Pakker	Læg og Stkr.	Aviser	Bd.	Pkr.	Læg og Stkr.	Bd.	Pkr.	Læg og Stkr.
Hoved- arkivet										
1916	2301	2666	„	„	7	19	6	8	2	„
1917	1955	3492	„	„	58	117	14	1	„	8
1918	4001	1906	242	„	2	254	22	„	1	8
1919	354	2055	93	„	1	20	23	„	„	„
1920	4249	6665	„	„	35	157	1240	„	4	12
ialt	12860	16784	335	„	103	567	1305	9	7	28
Landsark. i Kbhvn.										
1916	138	218	8	94	25	10	„	1	„	„
1917	200	367	2	„	206	100	4	„	„	8
1918	871	140	12	„	85	26	17	„	„	„
1919	2108	1996	51	„	„	3	7	„	„	„
1920	559	1272	4	„	50	8	12	„	„	„
ialt	3876	3993	77	94	366	147	40	1	„	8
Landsark. i Odense										
1916	1	„	„	41	1	„	„	„	„	„
1917	263	992	„	„	45	80	„	„	„	9
1918	161	27	„	„	43	77	37	1	„	„
1919	1332	1518	„	„	12	8	3	„	„	„
1920	155	280	2	„	43	41	7	„	„	„
ialt	1912	2817	2	41	144	206	47	1	„	9
Landsark. i Viborg										
1916	193	31	„	124	11	15	57	„	„	„
1917	220	163	2	„	3	1	„	„	„	„
1918	105	45	2	„	73	40	5	1	„	2
1919	2439	1703	21	„	15	4	3	„	„	„
1920	378	135	2	„	90	27	19	„	„	„
ialt	3335	2077	27	124	192	87	84	1	„	2

har afgivet Admiralitetets og Marineministeriets Sager vedrørende Indrulleringen og Generalkrigskommissariatets Ruller. Krigsministeriet har afgivet sine Sager for Tiden 1848—68. Orlogsværftets Myndigheder har afgivet Sager, der naar tilbage til 18. Aarhundrede. Fra det kongelige

Bibliotek er modtaget en stor Mængde Kort, som var afgivet dertil af Ministeriet for offentlige Arbejder. Højesteret har paa Grund af Overflytningen til Kristiansborg afleveret sit Arkiv for Tiden 1794—1861. Fra den almindelige Enkekasse er modtaget Indskudsprotokoller med tilhørende Sager, et Materiale af saa stor Interesse for Personalhistorien, at der straks efter Modtagelsen paa-begyndtes Udarbejdelsen paa Sedler af et fuldstændigt Personregister hertil, som dog først fuldendtes i 1922. Efter Verdenskrigens Slutning ophævedes efterhaanden adskillige under Krigen oprettede særlige Kontorer, og af Sager herfra har Arkivet allerede modtaget forskelligt, medens mere maa ventes. — En Aflevering af usædvanlig Natur fik Arkivet fra Aalborg Hospital, da Hospitalsforstander Faber afgav 91 ældre Breve af Hospitalets Arkiv; forenede med hvad Arkivet havde faaet i tidligere Tid, danner de nu det bedst bevarede Helligaandshusarkiv fra Danmark.

Afstaaelsen af de dansk-vestindiske Øer medførte, at de fra disse stammende Arkivalier i Landsarkivet for Sjælland herfra overførtes til Hovedarkivet efter den almindelige Regel, at Sager vedrørende afstaaede Landsdele har deres Plads herinde; dog forblev Kirkebøgerne i Landsarkivet. Det vestindiske Kontor har afgivet Mesteparten af sine Sager, og Finansministeriets Sekretariat ligeledes det meste af hvad det havde Vestindien vedrørende. Hertil kom en meget stor Mængde Arkivalier, der hjemførtes fra selve Øerne. Efter Afstaaelsen af disse havde man nemlig fra historisk Side henledet Regeringens og Rigsdagens Opmærksomhed paa det for dansk Historieforskning betydningsfulde i, at de paa Øerne værende Arkivalier i videst mulige Omfang blev afgivne til Danmark, og derfor var i Lov af 31. Juli 1917 om Udgifter ved Afvikling af Forholdet til St. Croix, St. Thomas og St. Jan i § 8 blevet bestemt: „Ved Forhandling om Aflevering af Arkiver, Protokoller, Papirer eller Dokumenter gives der den danske Specialkommissær arkivkyndig Assistance. Der tages Afskrifter af saadanne Arkivalier, som har historisk eller praktisk

Betydning for Danmark,¹. Til at yde den omnævnte Hjælp udsaa Landsarkivar Saxild, men hans Udsendelse til Vestindien opsattes indtil Verdenskrigens Afslutning og fandt først Sted i Tiden fra Februar til August 1919. Om Udførelsen af det ham betroede Hverv har han afgivet en fyldig Indberetning, hvoraf her kun skal anføres nogle Hovedpunkter. Udmærket støttet af Specialkommissæren fik Saxild en god Modtagelse hos de amerikanske Autoriteter og fik den friest mulige Adgang til Øernes Arkiver. Selve Fremdragelsen af de Arkivalier, man kunde ønske at faa til Danmark, frembød derimod store Vanskeligheder; Sagerne var sammenstuvede i forskellige Rum og derved bragte i den største Uorden. Allevegne maatte da Arbejdet begynde med en foreløbig Sortering af Sagerne, og først derefter kunde man skride til at udtage det, der havde Betydning for Danmark. Derpaa kom saa Nedpakningen i Kasser, hvis Tilvejebringelse ogsaa viste sig at være meget vanskelig. Arbejdet, ved hvilket Saxild fandt udmærket Hjælp i sin Hustru, optog ham paa St. Thomas i April og Maj Maaned og paa St. Croix i Juni og Juli; med megen Grund udtalte Ministeriet sin Paaskønnelse af den Maade, hvorpaa Landsarkivaren havde løst sin vanskelige Opgave. I Begyndelsen af 1920 naaede de udtagne Sager til Rigsarkivet; de udgør c. 2000 Bind og c. 1500 Pakker. Under sit Ophold i Vestindien havde Saxild ogsaa faaet sat en Afskrivning i Gang af de Kirkebøger, som har Betydning for Danske; disse modtoges i 1920 og indgik i det sjællandske Landsarkiv².

Landsarkiverne modtog i Begyndelsen af 1916 for sidste Gang Afleveringer af Aviser. For øvrigt er der som sædvanligt fra Embederne modtaget en Mængde Efterleveringer, undtagelsesvis ogsaa nogle Førsteafleveringer. Det kan nævnes, at det sjællandske Landsarkiv fra Rigshospitalet har modtaget Frederiks Hospitals medicinske Journaler

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1916—17 Tillæg B Sp. 2645.

² Jfr. Rigsdagstid. 1917—18 Tillæg B Sp. 539—42; 1919—20 Tillæg A Sp. 4783; 1920—21 Tillæg A Sp. 4175.

1852—89 og Obduktionsprotokoller 1852—90, ialt 745 Bind¹. Af størst Betydning for alle Landsarkiverne har været Afleveringen af Skøde- og Panteprotokollerne samt Kopier af tinglæste Dokumenter i Henhold til Bkg. af 1. April 1919 (S. 3); herved modtoges over 10.000 Bind og Pakker, mer end Halvdelen af hvad Arkiverne modtog i hele Femaaret. Det faldt ikke let at skaffe Plads til disse store Mængder, og i det nørrejydske Landsarkiv blev det kun muligt ved foreløbig at overføre en Del Sager, der sjældnere bruges, til Loftsetagen i den nye Landsretsbygning, hvor der ved Justitsministeriets Imødekommenhed skaffedes c. 500 m Hyldeplads.

Af Gaver har Hovedarkivet modtaget flere i dette Femaar end i hele det foregaaende Tiaar. I første Linie bør nævnes, at Lensgreve Christen Scheel til Gammel Estrup har skænket Arkivet denne Gaards ældre Arkiv, som omfattede over 1300 ældre Dokumenter, hvoraf adskillige fra Middelalderen, og en Mængde Sager fra d. 17. og 18. Aarhundrede, hvilke sidste, naar de er blevet ordnede, delvis vil blive afgivne til Landsarkivet i Viborg. Enkegrevinde v. Brockdorff til Kletkamp i Holsten skænkede ved velvillig Medvirkning af Arkivraad Kupke, da ved Statsarkivet i Slesvig, en meget omfattende Samling af Arkivalier stammende fra Generalmajor Frants Vilhelm Fölkersam og hans første norskfødte Hustru, deriblandt adskillige norske Pergamentsbreve lige tilbage til Middelalderen. Særlig rig har Tilvæksten været af større og mindre Brevsamlinger fra d. 19. Aarhundrede; betydeligst baade i Omfang og Interesse er her C. F. Tietgens Papirer, skænkede af Kunstmaler Axel Jarl, hvoraf en mindre Del dog efter Giverens Ønske kom til det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg. Enkefru Olivia Thiset har skænket de af hendes Mand efter-

¹ Her skal indskydes, at paa Foranledning af det samme Landsarkiv modtog dette i 1913 alle Københavns Politis ældre Dødeblade (siden 1893) og vil fremtidig modtage dem, naar de er 10 Aar gamle. Bladene vilde ellers rimeligvis være blevet tilintetgjorte, skønt deres personalhistoriske Værdi er betydelig.

ladte store Samlinger til dansk Adels historie og senere ogsaa hans originale Segltegninger.

Det sjællandske Landsarkiv har bl. a. modtaget det gamle Hageske Handelsarkiv fra Stege og det medicinske Selskabs Arkiv, som naar tilbage til 1772. Det fynske Landsarkiv har faaet sin rige Samling af fynske Godsarkiver væsentlig forøget.

Blandt Deposita fortjener især at nævnes, at Frøkerne Wedel-Heinen til Elvedgaard i det fynske Landsarkiv har henlagt Breve o. a. vedrørende Konferensraad L. S. Vedel Simonsen og hans Slægt (1728—1858), en omfattende og interessant Samling. Det nørrejydske Landsarkiv har fra Aalborg Handelsforening modtaget dennes eget saavel som dens Forgængeres Arkiver lige fra det i 1431 stiftede Guds Legems Lav.

Ved Køb er bl. a. erhvervet Stamhuset Overgaards Arkiv, som i 1910 kom til Hovedarkivet som Depositum.

4. Afgang ved

Kassationer og Udlevering af Arkivalier.

I 1919 var der i Hovedarkivet efterhaanden samlet saa mange kassable Arkivalier, at der bortsolgtes i alt 17.362 kg, som med Fradrag af Udgifter indbragte 1364 Kr. 3 Øre, der indbetaltes i Finanshovedkassen.

Den foran S. 2 omtalte Bemyndigelse til at udlevere Sager, hvis rette Plads skønnedes at være andensteds end i Arkiverne, har ført til, at det kongelige Bibliotek har modtaget fra Hovedarkivet 4 Haandskrifter, som tidligere derfra var afgivne til Arkivet, deriblandt den saakaldte yngre Lundske Gavebog, fremdeles en trykt Formular til et Afladsbrev af Arcimbold, 6 Bind „Maanedlige Efterretninger skrevne af Rosenstand-Goiske“, endelig en Række Münterske Papirer, som Familien med Grund ønskede samlet

med hvad Biblioteket forud besad. Af Langebeks Samlinger er det fundet rigtigt at afgive hvad Arkivet havde af hans Excerpter, mod at Biblioteket afgav hvad det besad af hans Diplomasrifter, som derpaa indsattes i hans store Diplomatarium. Blandt det, som Biblioteket ellers afgav til Arkivet, kan nævnes en Række originale Indberetninger om Købstædernes og Amternes Tilstand 1743—46, som har deres Plads i Danske Kancellis Arkiv. — Det sjællandske Landsarkiv har til Biblioteket afgivet forskellige Haandskrifter af litterær Karakter og i Stedet modtaget interessante Lavsarkivalier. Det fynske Landsarkiv har afgivet en Del trykte Pergamentsblade, anvendte til Bind.

Til Universitetsbiblioteket har Hovedarkivet afgivet 2 derfra tidligere modtagne Haandskrifter, og det sjællandske Landsarkiv forskellige Aargange af „Times“ og „Journal des débats“, forefundne i det Hageske Handelsarkiv (S. 21).

Nationalmuseets 2. Afdeling har modtaget fra Hovedarkivet en Del Signeter og Stempler, til Gengæld afgivet en stor Samling af løse Segl, af hvilke 649 Stykker er indlemmede i Arkivets Seglsamling, deriblandt 376 hidtil helt savnede. Fra det sjællandske Landsarkiv har Museet efter Kirkeministeriets Bestemmelse faaet udleveret Bygningstegninger vedrørende Ombygningen i 1865—74 af Slagelse St. Mikkel's Kirke. Møntsamlingen har fra Hovedarkivet modtaget en Del rundt om fundne Pengesedler.

Til Krigsministeriets Arkiv er afgivet forskellige Arkivalier vedrørende de militære Afdelinger.

Københavns Raadstuearkiv har fra det sjællandske Landsarkiv modtaget Københavns Guldsmedeskræa fra 1429 mod at afgive forskellige Arkivalier.

I 1918 har Landsarkiverne afgivet deres Aviser til det nyoprettede Avisdepot i Aarhus.

5. Arkivvæsenets Ekspeditioner og Benyttelse.

Statistiske Oplysninger herom gives i Tabellerne S. 24—27, der er opstillede paa samme Maade som i den foregaaende Beretning.

For Hovedarkivets Vedkommende kan mærkes, at Tallet for Besøgende af Læsesalen gennemsnitlig ligger c. 400 over det store Tal, der var naaet i det foregaaende Femaar, efterat den ny Læsesal var taget i Brug; Højdepunktet var 7871 Besøgende i 1918. Antallet af fremtagne Sager til Brug for de Besøgende er vokset forholdsvis endda stærkere og naaede i 1920 16.771 Bind, Pakker, Læg eller enkelte Stykker. Ogsaa Indlaanet af Sager fra andre Arkiver eller Biblioteker til Benyttelse paa Arkivets Læsesal er steget. — Under Ekspeditionen er Hovedsagen Udlaanet til Ministerierne, som i 1920 naaede et Tal af over 18.000; mere tidtagende end de simple Udlaan er dog de Undersøgelser, der foranlediges af Forespørgsler fra Myndighederne eller andre. — Hovedarkivets Brevveksling er overvejende henlagt under Rigsarkivaren, og Tallene derfor findes paa Tabellen under Læsesalen.

Hvad Landsarkiverne angaar, maa det mærkes, at det sjællandske paa Grund af Tilbygningen af en ny Læsesal var lukket i de sidste Maaneder af 1919 og i første Halvdel af 1920 (sml. S. 38). Ikke des mindre viser, naar Femaaret tages som Helhed, ogsaa dette Arkiv en Stigning i de Besøgendes Tal, idet det samlede Tal naaede godt 14.000 mod c. 11.600 i Femaaret 1911—15. Det samme gælder de to andre Arkiver, hvis Besøgtal dog er meget mindre; i det fynske naaede man fra c. 3600 til c. 5400, i det nørrejyske fra c. 3500 til c. 4300. Tallet paa fremtagne Sager staar naturligvis i Forhold hertil. Antallet af skriftlige Ekspeditioner er derimod afhængigt af andre Momenter; i 1917 og 1918 fandt f. Eks. Landsarkivaren for Nørrejylland sig foranlediget til at minde Sognepræsterne om deres Pligt til at indberette de Forandringer, de havde foretaget i Kirkebøgerne, og herved forklares en stor Tilvækst i Korrespondancen og over 5000 Tilførsler i de i Landsarkivet

	Afde- lingen til- gænge- lig i Dage	Besøgene paa Læsesalen		Ekspeditioner til Læsesalen				Skriftlige Ekspeditioner		
		Ny til- komne Be- søgende	Be- søgenes Antal	Fremtagne			Mundt- lige Oplys- ninger	Antal Numre i Alm. Journal	Brev- bogs- numre	Ekspe- dered Af- skrift
				Bind	Pakker	Læg og løse Stykker				
Læse- salen										
1916	300	167	6789	7538	5362	2018	715	495	311	17
1917	299	181	6739	6876	4621	2912	494	456	221	20
1918	297	177	7871	7635	4743	3851	453	557	503	"
1919	299	204	7098	7153	4304	3558	500	623	605	"
1920	297	215	7079	7691	3939	5141	821	554	531	"
ialt		944	35576	36893	22969	17480	2983	2685	2171	37
Ekspedi- tionen										
1916	299	"	22	27	10	6	10	15	12	12
1917	299	1	69	62	25	38	10	8	8	18
1918	297	"	38	5	9	867	26	5	5	28
1919	299	8	40	52	9	14	3	"	"	15
1920	295	16	261	77	44	20	21	"	"	32
ialt		25	430	223	97	945	70	28	25	105

bevarede Kirkebøger eller næsten Halvdelen af hele Femaarets Tal paa Tilførsler for alle tre Landsarkiver.

Som sædvanlig har Landsarkiverne været repræsenterede ved Overlevering af forskellige Embedsarkiver, og desuden er i Slutningen af Femaaret paabegyndt et periodisk tilbagevendende Eftersyn af disse Arkiver (jfr. S. 4).

6. Ordnings- og Registreringsarbejder.

Kongehusets nyere Arkivalier, som staar under Rigsarkivarens personlige Varetægt, blev ved Kr. Erslevs Tiltrædelse som Rigsarkivar underkastede en Revision. Der-

arkivet.

Rekvi- rerede men ikke fundne Sager	Frem- tagne og ude- leverede Tryk- sager	Undersøgelser som		Udlaan til Brug udenfor Arkivet			Indlaan til Brug paa Læsesalen		
		førte til Udlaan	ikke førte til Udlaan	Bind	Pakker	Læg og løse Stykker	Bind	Pakker	Læg og løse Stykker
		110	66	31	34	68	31	3	98
”	”	133	84	45	70	104	106	65	117
”	”	176	63	82	140	63	85	12	7
”	”	106	47	63	90	137	111	11	137
”	”	35	21	107	54	112	43	37	12
”	”	560	281	328	388	484	376	128	371
2504	147	1205	632	58	82	15790	”	”	”
2705	65	1173	553	66	65	15227	”	”	”
3803	334	1474	1002	35	73	17987	”	”	”
3880	514	1129	943	52	40	16702	”	”	”
2996	500	837	502	56	38	18294	”	”	”
15838	1560	5818	3632	267	298	84000	”	”	”

efter blev Kristian VIII.s omfattende Brevveksling med Private, som A. D. Jørgensen kun havde ordnet i store Træk, nærmere ordnet og registreret; der blev optaget en Fortegnelse over alle Brevene og Kongens Svarkoncepter, og i Kartotekform udarbejdedes en Navneliste over Brevskriverne. Senere er Kongehusets Arkivalier for Tiden efter 1863, som dog for en stor Del henligger i forseglede Pakker, blevet registrerede paa Sedler, ligesom forskellige Arkivalier fra de glyksborgske og augustenburgske Hertuginier.

De fra Geheimearkivet stammende *ældre Rækker*, især bestaaende af Pergamentsbreve, er ikke tidligere blevet underkastede den gennemgribende Omordning, som alle Rigsarkivets andre Samlinger har været Genstand for. Ordningen af dem gaar for nogles Vedkommende tilbage

	Afdelingen tilgængelig i Dage	Besøgene paa Læsesalen		Ekspeditioner til Læsesalen					Skriftlig	
		Ny tilkomne Besøgende	Besøgenes Antal	Frømtagne				Mundtlige Oplysninger	Antal Numre i Alm. Journ.	Brevbogsnumre
				Bind	Pakker	Læg og løse Stykker	Aviser			
Kbhvn.										
1916	300	155	2814	11867	672	394	8	935	1363	692
1917	299	203	3174	14586	786	185	13	901	1420	642
1918	297	185	3250	18345	812	262	3	1149	962	527
1919	299	182	2291	14006	697	190	„	753	1186	920
1920	297	216	2528	11742	595	210	„	416	918	509
ialt		941	14057	70546	3562	1241	24	4154	5849	3290
Odense										
1916	300	79	1202	2284	167	41	132	55	300	281
1917	297	65	1206	2303	179	111	125	53	271	247
1818	296	52	782	2086	282	25	42	80	289	258
1919	298	52	1256	2745	177	115	31	143	236	285
1920	298	49	967	2482	199	44	75	112	327	270
ialt		297	5413	11900	1004	336	405	443	1423	1341
Viborg										
1916	300	130	808	3749	122	70	57	43	797	635
1917	300	104	929	4029	202	51	20	37	1692	1466
1918	300	126	993	4731	182	38	„	26	1118	966
1919	300	93	760	4281	99	45	„	18	960	1696
1920	299	96	842	2860	124	51	„	22	795	1043
ialt		549	4332	19650	729	255	77	146	5362	5806

til det 16. Aarhundrede; sluttelig er disse Rækker blevet registrerede af Thorkelin, og da de saa godt som udelukkende omfatter Kronens Arkivalier, og de i det væsentlige var ordnede efter Brevenes Art, er denne Ordning i det hele forsvarlig. Meget uheldigt har det derimod været, at man i „Fællesarkivet“ (Gemeinschaftliches Archiv), som i 1734 var blevet flyttet fra Gottorp til Geheimarkivet, havde indlagt Sager især fra Tyske Kancelli, som aldeles ikke hørte hjemme der, og at man havde blandet Pergamentsbreve fra Tyske Kancelli og fra det gottorpske Hertug-

arkiverne.

Ekspeditioner			Undersøgelser som		Udlaan til Brug udenfor Arkivet			Indlaan til Brug paa Læsesalen		
Ekspederede Af-rifter	Ekspederede Kirkebogsudskrifter	Tilførsler i Kirkebøger	førte til Udlaan	ikke førte til Udlaan	Bind	Pakker	Læg og løse Stykker	Bind	Pakker	Læg og løse Stykker
88	109	627	„	298	44	18	13	„	„	„
97	145	574	„	301	55	69	40	„	16	„
147	150	276	„	278	84	14	12	1	„	„
141	180	297	„	344	84	25	33	1	„	„
105	143	211	„	256	62	34	14	„	„	1
578	727	1985	„	1477	329	160	112	2	16	1
29	11	106	4	82	5	„	50	3	2	„
17	21	27	5	101	51	4	19	„	19	2
23	7	45	4	108	8	1	5	„	87	18
12	15	45	14	79	37	5	65	2	„	5
37	21	36	8	136	16	7	13	2	„	„
118	75	259	35	506	117	17	152	7	108	25
19	60	321	„	421	71	1	28	„	1	„
28	48	3056	„	390	95	„	4	1	„	„
33	52	2041	„	632	50	6	1	„	„	„
104	57	364	„	688	25	11	76	„	„	„
122	42	155	„	536	25	1	6	4	„	„
306	259	5937	„	2667	266	19	115	5	1	„

arkiv sammen i en lang kronologisk Række („Membranae Gottorpensia et ex Cancellaria Germanica“). Ganske i Strid med de nu anvendte Ordningsprincipper var endelig de af Voss og Thorkelin oprettede, væsentlig topografiske Samlinger, hvori Akter fra Kongearkivet var blandet sammen med Pergamentsbreve fra Privatarkiver; man havde derfor ogsaa med god Grund holdt senere erhvervede Arkiver som særlige Fonds, opstillede som Tillæg, hvorved det hele dog efterhaanden var blevet ganske uoverskueligt. Helt for sig stod de i 1849 af Det kongelige danske

Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog afgivne Sager, som var ordnede i 3 kronologiske Rækker, danske og norske Membraner og Papirsbreve.

At faa disse Rækker omordnede er allerede tidligere anerkendt som nødvendigt, men det blev udsat, fordi man vilde afvente Fremkomsten af den Oversigt over middelalderlige Arkiver, som det var bebudet, at „Repertorium diplomaticum“ vilde bringe. Denne har nu foreligget siden 1906, og selv om man heraf kun kan se Arkivordningen for Tiden indtil 1450, har dog allerede det afgivet en god Vejledning. Nyordningen er da nu blevet gennemført, saaledes at disse Rækker er kommet til at henligge efter Sagernes Oprindelse (Proveniens). De forskellige Rækker, som var ordnede efter topografiske eller saglige Synspunkter, er derved forsvundne, og med velvillig Tilladelse af Det kongelige danske Selskab er de dette tidligere tilhørende Sager blevet lagte derhen, hvor de hører hjemme. Ved Siden af de til selve Kronen hørende Rækker staar nu dels gejstlige Arkiver (Bisper og Kapitler, Herreklostre, Landsbykirker), dels Byarkiver med de i Byerne liggende Kirker, Tiggermunkeklostre, Hospitaler o. lign. samt Dokumenter vedrørende Gaarde og Grunde i Byen, endelig Privatarkiver, som atter er delte i Godsarkiver, Enkeltmandsarkiver og en kronologisk Række af Breve, som det vilde være upraktisk at fordele efter den enkelte Brevmodtager. Hertil kommer endnu Breve af fremmed Proveniens, atter delte i forskellige Grupper, f. Eks. Sturearkivet.

Ved selve Kronens Dokumenter er den nærmere Ordning efter Brevenes Karakter blevet mere systematisk gennemført, og der er derved fremkommet følgende Hovedgrupper: A. Kongehuset; B. Statens Forfatning (med Rigsraad og Stænder); C. Statens indre Styrelse; D. Forholdet til særlig stillede Landskaber (Slesvig osv.) og Unionsriger; E. Forholdet til Udlandet; F. Fyrstelige Arkiver, især det omtalte Fællesarkiv, hvorfra alle senere indlagte Breve nu er fjernede, dertil Sønderborgernes og de gottorpske Hertugers Arkiver.

Haand i Haand med Omordningen er tillige de ældre

Dokumenter blevet indlagte i hver sit Papirark og henlagte i Papæsker, i Stedet for at de før for største Delen laa i Pakker af Karduspapir, hvad der var meget skadeligt især for Seglene. Nyordningen trænger dog endnu paa adskillige Punkter til en Efterrevision, og desuden maa der udarbejdes en kronologisk Liste over alle disse Dokumenter, for at man let kan finde, hvorhen Brevet er lagt; hertil er indsamlet Materiale paa Sedler.

Efter at *Danske Kancellis* Arkiv i det foregaaende Tiaar var underkastet en gennemgribende Revision for Tiden efter 1660, er denne nu udstrakt til Tiden forud, og i Forbindelse dermed er ogsaa Rentekammersagerne fra dette Tidsrum blevet omregistrerede, ligesom hvad der er bevaret af Sager fra Kongens Retterting. Der er desuden arbejdet videre paa et Register over Kancelliets indkomne Breve.

I *Tyske Kancellis Sager vedrørende Hertugdømmerne* er Ordningsarbejderne blevet fortsatte især ved Afdelingen før 1670, og desuden er mange spredte Sager fra Akter fra andre Afdelinger i Arkivet, f. Eks. de fra Fællesarkivet udtagne, bragte paa Plads. — Til det slesvig-holsten(-lauenburg)ske Kancellis Forestillingsprotokoller forelaa der fra tidligere Tid et kortfattet kronologisk Register, og til dette var der udarbejdet paa Sedler et meget omfattende Navne- og Sagregister (jfr. Meddel. 1901—05 S. 48, 1906—15 S. 37); imidlertid var disse talløse Sedler saa smaa, at det var meget vanskeligt at benytte dem, uden at de kom i Uorden. Navnesedlerne er derfor, efter at være blevet underkastede et sidste redaktionelt Gennemsyn, blevet udskrevne i Folio, hvor de fylder c. 1200 Sider, og efter at Afskriften i 1921 er blevet revideret og indbundet, foreligger der nu et let brugeligt og meget nyttigt Hjælpe-middel.

Hvad angaar *Tyske Kancellis udenrigske Afdeling*, omtaltes det i Meddel. 1906—15 S. 37, at man havde prøvet en ny Ordningsplan, da den tidligere fulgte Ordning i blot 3 Afdelinger ikke havde vist sig tilfredsstillende. Den ny

Plan havde dog ved Forsøget modsat vist sig at være altfor specificeret, og i 1916 opstilledes da for Ordningen et nyt Skema. Efter dette vil Sagerne for Tiden indtil 1770 blive reviderede og omstillede, og hermed er man i Femaaret naaet igennem hele den store Række, der vedrører det tysk-romerske Rige og som med alle Fyrster og Stæder i Omfang udgør Halvdelen af hele Afdelingen. Ud derover er endda England ordnet og Frankrig paabegyndt.

Af Udenrigsministeriets Sager er der især arbejdet paa Ordningen dels af Sagerne vedrørende Krigen i 1864, dels af Tidsrummet 1848—63. Desuden er af Gesandtskabsarkiver Dresden, Hamburg, London og Paris bragt i Orden.

I *Rentekammerarkivet* er Ordningsarbejderne fremmede stærkt. Diverse Dokumenter er nu for alle de egentlige Renteskriverkontorer ordnede helt ned til 1841, desuden Danske Kammer, som i 1771—73 traadte i Stedet for dem. Samtidig er Journalsagerne fra disse Kontorer gennemgaaede, reviderede og ompakkede. Gennemarbejdelsen af de Sager fra Rentekammerets tyske Sekretariat og Kontorer, som ikke er afgivne til Preussen, er for Størstedelen tilendebragt. Bygningsadministrationens Protokoller og Sager er nu ordnede for hele Tiden 1782—1850.

Fra tidligere Tid forelaa et meget omfattende Seddelmateriale over Rentekammerets kongelige Resolutioner fra Tiden 1660—1720; det var dog indbyrdes højst uensartet, tilvejebragt som det var gennem en lang Aarrække, ligesom der ofte fandtes flere Sedler for den samme Resolution. Hele dette Materiale er nu ved et nyt Gennemsyn af alle de Protokoller og Pakker, hvori Resolutioner findes, blevet underkastet en Revision, hvorved i Femaaret c. 20.000 Sedler er blevet reviderede og omredigerede og c. 4000 helt ny er kommet til. Paa Grundlag heraf er foreløbig Sedlerne for Tiden 1660—79 blevet udskrevne i Folio, og til denne Udskrift er der atter udarbejdet et Seddelregister. Ved Femaarets Slutning var man i det væsentlige færdig med Kristian V.s Tid.

Efterat der var foretaget en Revision af de *gottorpske* samt *plønske* og *glyksborgske Sager*, hvorved Registranterne over disse blev udfyldte og berigtigede, er først Sagerne fra de saavel fra kongelig som fra gottorpsk Side nedsatte Likvidationskommissioner blevet ordnede, og derefter er der taget fat paa en nærmere Ordning af de gottorpske Kammerregnskaber og andre fra dette Kammer stammende Sager. En Del uregistreret henliggende glyksborgske Sager er blevet sammenordnet med de andre.

Foruden de i det foregaaende nævnte Arbejder er mange mindre Grupper eller Rækker rundt om i Regeringsarkiverne blevet ordnede og registrerede, ompakkede eller paa anden Maade gjort lettere tilgængelige. Af en ældre Tids kunstige Samlinger er „Topografisk Samling paa Papir“ underkastet en yderligere Udtynding og „Danske Kongers Historie“ en fuldstændig, dog endnu ikke tilendebragt Oplosning. Naar middelalderlige Dokumenter har været indlaante til Brug i Arkivet, har man jævnlig benyttet Lejligheden til at tage Afskrifter af dem til Diplomatariet, forsaavidt de savnedes i dette.

Privatarkiverne var tidligere fordelte i 4 Grupper efter Tidsrum; de er nu samlede i to Rækker, tilgængelige og utilgængelige. Ordning og Registrering af dem er blevet fortsat efter stor Maalestok, og der er især lagt Vægt paa at faa gennemarbejdet Arkiverne fra det sidste Aarhundrede, over hvilke det er planlagt at give en vejledende Oversigt. Blandt de største saaledes ordnede Arkiver kan foruden det Tietgenske Arkiv, der modtoges som Gave (S. 20), nævnes Regenburgs Brevsamling, med hvis Registrering ogsaa forbandtes Ordningen af hans Samlinger særlig til Slesvigs nyere Historie. Ved de registrerede Privatarkiver fra det 19. Aarhundrede er tillige alle Brevskrivernes Navne udskrevet til et Kartotek.

Bevarelsen af de under ældre Dokumenter hængende *Vokssegl* er for ethvert Arkiv en vanskelig Opgave; den tidligere Anbringelse af Dokumenterne i Karduspapirspakker har været meget skadelig for Seglene (jfr. S. 29), og at Rigsarkivet har faaet Centralvarme ogsaa i Arkivrum-

mene har ved at virke udtørrende paa Seglvokset forøget deres Skrøbelighed. For at man dog i nogen Maade kunde raade Bod herpaa, blev Arkivregistrator Grandjean, der efter Arkivar Thisets Død er den mest seglkyndige blandt Arkivets Tjenestemænd, i Septbr. 1919 sendt til Rigsarkivet i Stockholm, hvor Kammerjunker, Friherre H. Fleetwood har en i Norden enestaaende Kendskab til de Metoder, der kan benyttes til Bevarelse og Istandsættelse af Segl. Under hans velvillige Vejledning satte Grandjean sig ind i alt hertil hørende, saa godt det lod sig gøre i den korte Tid, hans Ophold varede; efter hans Hjemkomst anskaffede Arkivet de til saadanne Arbejder nødvendige Redskaber og Stoffer, og siden har Grandjean været stærkt optaget af at sikre vore skrøbelige Vokssegl mod den Undergang, der truede dem. I Sammenhæng hermed har han overtaget det nærmere Tilsyn med Arkivets Seglsamling og bl. a. indarbejdet i den, hvad der havde Betydning af de fra Nationalmuseet modtagne Segl (S. 22).

Seddelkataloget over Arkivets *Bibliotek* er tilendebragt og Biblioteket ordnet i Overensstemmelse med det. Paa Grundlag af Kataloget er derefter udarbejdet et Navnekatalog, der i høj Grad letter at finde Bøgerne.

Hvad angaar Ordningsarbejder i *Landsarkiverne*, gælder det samme, som allerede udtaltes i Beretningen for 1906—15 (S. 40), at man stadig har søgt at ordne og registrere de modtagne Efterleveringer til de Embedsarkiver, der forud var registrerede, ligesom ogsaa de modtagne Gaver og Deposita. I øvrigt skal der om de Fonds, hvis Ordning og Registrering er blevet ført til Ende i Femaaret, gives følgende nærmere Oplysninger:

Landsarkivet i København:

Byfogedarkiver: Kalundborg 1529—1875. Ringsted 1748—1896. Sorø 1738—1883.

Herredsfogedarkiver: Bjeverskov Herred 1751—1868. Ringsted Herred 1802—88.

Birkedommerarkiver: Førslev m. fl. Birker 1780—1819.

Gl. Køgegaards Birk 1697—1855. Skjoldenæsholm og Svendstrup Birker 1817—89. Sorø Birk 1738—1883.

Raadstuearkiver: Kalundborg 1541—1869. Ringsted 1700—1895. Sorø 1779—1855.

Distriktslægearkiver: Frederiksværk-Halsnæs 1819—1909. Frederikssund-Hornsherred 1824—1909. Skelskør 1851—91.

Provstearkiver: Hammer-Tybjerg Herreder 1862—96. Ringsted-Alsted Herreder 1841—96. Sømme-Voldborg Herreder 1823—84.

Præstearkiver: København: Holmens Kirke 1861—92; St. Matthæus Kirke 1877—89; St. Nikolai Kirke 1658—1805; St. Pauls Kirke 1870—83; St. Stefans Kirke 1874—91; Sundby Kirke 1878—87. Helsingør: St. Mariæ Kirke 1863—87; St. Olai Kirke 1861—92. Holbæk-Merløse 1778—1917. Roskilde Domkirke 1814—84. Slagelse St. Mikkels Kirke 1803—87. Vordingborg 1738—1909. Maribo-Hillested 1685—1894. Sønder-Jernløse 1892—1904. Lidemark-Bjeverskov 1802—29. Nørre Vedby-Nørre Alslev 1727—1888. Vester Ulslev 1733—1859. Vestindien: St. Thomas-St. Jan 1691—1920; Christianssted-Frederikssted 1740—1920; den hollandske Kirke paa St. Croix 1764—1814.

Feltpolitiets Arkiv 1864. Øresunds Toldkammer 1821—57. Overformynderiregnskaber 1793—1869.

Forligelseskommissionsarkiver: Helsingør 1795—1894. Hillerød 1795—1857.

Lavsarkiver: København: Bagerlav 1661—70; Urtekræmmer- og Sukkerbagerlav 1693—1867; Isenkræmmerlav 1808—61; Smedelav 1635—1845; Strømpevæverlav 1840—87. Helsingør: Skræderlav 1826—67; Slagterlav 1684—1860; Smedelav 1591—1850. Holbæk: Bagerlav 1748—1861; Snedkerlav 1711—1862; Skomagerlav 1623—1873. Ringsted Skomagerlav 1748—1874. Skelskør: Skomagerlav 1720—1862; Smedelav 1734—1860. Slagelse Skomagerlav 1774—1862. Sorø Skomagerlav 1733—1836. Vordingborg St. Knuds Lav 1630—57.

Godsarkiver: Aasmarke og Havlykke 1685—1719. Gammelkøgegaard 1738—1850. Giesegaard 1764—1850. Knuthenborg Grevskab 1729—1850. Krenkerup 1698—1815. Lundegaard 1723—31. Ringsted Kloster 1806—50. Valø Stift 1791—1850. Desuden adskillige mindre Godsarkiver og en Del Sognekalde Mensalgods.

Privatarkiver: Overpræsident W. J. A. Moltke 1810—29. Handelshuset C. Hage & Søn 1806—96. Pædagogisk Selskab 1820—95.

Som allerede berørt i Meddel. 1906—15 S. 44, blev Udarbejdelsen af Seddelregistre til Skifteprotokoller genoptaget ved en Straffefange i 1916 og er siden blevet fortsat Fem-aaret igennem ved Fanger dels i Vridsløselille, dels i Vestre Fængsel; efter at Sedlerne er blevet reviderede i Landsarkivet, har man ogsaa ladet Fanger renskrive disse Register.

Landsarkivet i Odense:

Byfogedarkiver: Assens 1662—1896. Middelfart 1625—1869.

Herredsfogedarkiver: Baag Herred 1619—1890. Vends Herred 1677—1874.

Raadstuearkiver: Assens 1543—1876. Kærteminde 1425—1900. Middelfart 1563—1876.

Sogneraadarkiver: Dreslette 1790. Kærum 1777—1876.

Lavsarkiver: Faaborg Skræderlav 1735—1870. Nyborg Skomagerlav 1739—1848. Odense Købmanslav 1724—1861. Voldtofte Bylav 1627—1916.

Godsarkiver: Aaløkke 1765—1882. Brahesminde 1589—1874. Flintholm 1791—1907. Holmegaard 1633—1720. Kærsgaard 1579—1916. Mullerup 1700—1850. Mygingdaard 1570—1757. Rødkilde 1663—1890. Rørbæk 1719—1875. Søbo 1694—1909. Ulriksholm 1660—1848. Ørbækklunde 1537—1876. Østergaard 1670—1867.

Landsarkivet i Viborg:

Amtsarkiv: Ribe Stiftamt 1660—1868.

Byfogedarkiver: Hobro 1691—1864. Æbeltoft 1684—1864.

Herredsfogedarkiver: Rinds 1687—88. Gislum 1671—87. Rinds-Gislum 1701—1864. Sønder Dyrs-Mols 1688—1864.

Birkearkiver: Lerkenfeldt 1735—1813. Høgholm 1680—1812. Rugaard 1792—1803.

Embedslægearkiver: Aalborg 1845—1904. Aarhus Stadslæge 1863—1906. Aarhus Lægedistrikt 1807—1914. Brødstrup 1857—1907. Fredericia 1812—1906. Give 1869—1909. Grenaa 1818—92. Grindsted 1843—97. Hjørring 1806—1910. Hornsyld 1862—1910. Kolding 1812—1900. Læsø 1810—1900. Mors 1843—1910. Nibe 1800—1915. Nørre Sundby 1844—93. Silkeborg 1843—90. Terndrup 1845—1905. Tyholm 1862—1909. Vestervig 1851—1909.

Provstearkiver: Aarhus Stiftsprovsti 1728—1901. Ø. Lisbjerg-Mols-S. Dyrs Herreder 1832—95.

Stiftelsesarkiver: Aalborg Hospital 1691—1867. Chr. Fischers store Stiftelse 1660—1917.

Lavsarkiver: Aalborg Guds Legems Lav 1441—1688 og forskellige Liglav m. m. 1657—1878.

Godsarkiver: Katholm 1485—1755. Lynderupgaard 1610—1877.

Handelsarkiver: Jacob Kjellerup, Aalborg 1806—31. Jens & Niels Kjellerup smsteds. 1815—35.

Privatarkiv: Overretsprokurator R. A. L. Holm, Viborg 1823—47.

Udarbejdelsen af Registre til Skifteprotokoller ved Fanger i Horsens Tugthus er blevet fortsat til ind i Aaret 1918, men derefter fandtes der ikke nogen til dette Arbejde egnet Fange.

7. Litterær Virksomhed.

I Aarene 1916—20 er af Rigsarkivet udgivet følgende Værker:

1. Meddelelser fra det danske Rigsarkiv. I, 9—13 (S. 333—520), 1918. Dermed er det første Bind af dette Tidsskrift afsluttet; det indeholder bl. a. Femaarsberetningen om Rigsarkivet med Landsarkiverne 1901—05, men Erfaringen har vist, at det ikke er praktisk paa den Maade at lade en saadan Beretning udkomme sammen med andet. Derfor udgaves særskilt:

2. Meddelelser om Rigsarkivet med Landsarkiverne for Aarene 1906—15. 1920.

3—4. Kancelliets Brevbøger vedrørende Danmarks indre Forhold. I Uddrag udgivne ved L. Laursen. 1609—15. 1916. — 1616—20. 1919.

5—6. Kabinetstyrelsen i Danmark 1768—72. Aktstykker og Oplysninger, udgivne ved Holger Hansen. I. 1916. — II. 1919.

Ved Slutningen af Femaaret forelaa desuden reentrykt 14 Ark af et nyt Bind af Kancelliets Brevbøger. Arkivar Holger Hansen har arbejdet videre paa Manuskriptet til

trede og sidste Bind af „Kabinetsstyrelsen i Danmark“, og Arkivar Laursen var omtrent færdig med Udarbejdelsen af en Embedsetat for Centralstyrelsen 1894—1913.

8. Bogbinderiet.

I det for Arkivvæsenet fælles Bogbinderi, som er knyttet til Landsarkivet i København, er indbundet:

	1916	1917	1918	1919	1920
Biblioteksbind og Aviser ..	555	300	501	168	298
Arkivbind	97	199	197	248	195
i alt...	652	499	698	416	493

I Femaaret er der saaledes i alt indbundet 2758 Bind, hvoraf i Folio 1087, i Kvart 457 og i Oktav 1214. Desuden er udført en Mængde forskelligartede mindre Arbejder, hvoraf kun skal nævnes, at der er opklæbet i alt 12847 Skilte og lavet 550 Papæsker til Opbevaring af Pergamentsbreve.

Under Ombygningen af Landsarkivets Læsesal maatte Bogbinderen og hans Hjælperse i Slutningen af 1919 og Begyndelsen af 1920 arbejde i det lille Bogbinderværksted ved Hovedarkivet, hvor der paa Grund af manglende Maskiner kun kunde udføres Reparationer og andre mindre Arbejder.

Af Reparationsmidler har det under Verdenskrigen og nogen Tid efter dens Slutning været umuligt at skaffe Cellit og Neu Zapon. Da Gelatine, som man i Begyndelsen brugte i Stedet, var uforholdsmæssigt dyrt, og Limvand, som man en Tid forsøgte at hjælpe sig med, ikke var tilfredsstillende, har man næsten i hele Femaaret været henvist til at benytte dels japansk Silkepapir (fra Axel E. Aamodt), dels Silketyll (fra Lyon), af hvilke Stoffer har været forbrugt henholdsvis c. 6 Ris og c. 400 Meter.

9. Arkivlokalerne.

I Hovedarkivet er i den saakaldte Harsdorffske Bygning den Del af Stueetagen, hvori tidligere det kongelige Biblioteks Portner havde Bolig, blevet omdannet til Lokaler for det af Undervisningsministeriet nedsatte Stednavneudvalg, og desuden er her anbragt et Værksted for Bogbinderen fra det sjællandske Landsarkiv, som undertiden har Arbejder for Hovedarkivet, som det er mest praktisk at lade udføre paa Stedet. Det ved Ombygningen af Hovedarkivet hertil beregnede Rum havde vist sig meget lidt anvendeligt og vil fremtidig blive brugt til Henlæggelse af utilgængelige Arkivalier.

Landsarkivet for Sjælland m. m. har faaet indlagt Vandclosetter, og den hydrauliske Elevator er blevet istandsat (jfr. S. 14); flere Kobbernedløbsrør, som blev stjaalne i 1915 og 1917, er blevet erstattede. Af langt større Betydning er det dog, at Arkivet i 1919—20 har faaet en stor Tilbygning, hvori er anbragt en ny Læsesal.

Landsarkivets oprindelige Læsesal havde kun 16 Siddepladser, af hvilke 4 til 5 optoges af Arkivets Personale; hvad der derefter var tilovers for andre, var ganske utilfredsstillende med det stedse voksende Antal af Besøgende, i 1917 over 3000. Allerede i Januar 1918 indstillede Landsarkivaren derfor, at man skulde søge en ny Læsesal tilvejebragt ved en Tilbygning, hvorved tillige andre væsentlige Mangler kunde fjernes; Ministeriet billigede Tanken, og det lykkedes at formaa Landsarkivets oprindelige Bygmester, Professor Martin Nyrop, til at planlægge den ønskede Ombygning. I Marts fremsatte han sin Plan, der gik ud paa, at man foran den daværende Læsesals vestre Gavl skulde opføre en toetages Tilbygning. Denne skulde paa 1. Sal alene rumme den nye Læsesal, som kunde faa 34 Arbejdspladser og godt Lys fra 3 Sider; endda vilde Reoler langs Væggene kunne rumme Størstedelen af Arkivets Haandbibliotek. Den tidligere Læsesal skulde deles i 3 Dele, hvad der vilde passe med Bjælkeloftets Inddeling; Midten skulde udgøre en Forhal, aaben ud imod Læsesalen

og med Reoler og Skabe langs Væggene. Paa den ene Side af den skulde ligge en Garderobe tæt ved Taarnopgangen; den anden Side skulde deles saaledes, at der fremkom et Værelse til Landsarkivaren og en Frokoststue for Personalet. I Tilbygningens Stueetage skulde der være Bolig for Arkivets Bud (Kustode) og Materialrum; tillige skulde den tidligere Stue forandres noget, saaledes at der bl. a. blev Kedelrum til et Varmeværk, der skulde skaffe fornøden Varme til den nye Læsesal. Den samlede Udgift ansloges til 76.000 Kr.

Det lykkedes ikke, som man havde haft noget Haab om, at faa Bevillingen hertil optaget ved 3. Behandling af Finansloven 1918—19; Beløbet bevilgedes derimod ved Finansloven 1919—20, forøget med 5000 Kr., som den ved Tilbygningen nødvendiggjorte Omlægning af Haven og Indkørslen ansloges at ville koste. Da der dernæst skulde tages fat paa Opførelsen, viste det sig imidlertid, at Byggepriserne var steget saaledes, at Udgiften maatte antages at blive dobbelt saa stor som anslaaet Aaret forud; Undervisningsministeriet tillod dog 20. Juni 1919, at Arbejdet maatte paabegyndes, og paa Tillægsbevillingsloven bevilgedes yderligere 76.000 Kr. og desuden 2900 Kr. til Indlæggelse af Hustelefon¹. Byggearbejdet varede til ud paa Sommeren 1920, og den nye Læsesal toges i Brug 1. Juli.

I Landsarkivet for Fyn m. m. er der indlagt elektrisk Lys i Læsesalen og Landsarkivarens Bolig (jfr. S. 15).

10. Arkivernes Personale.

Underarkivar ved Hovedarkivet Dr. phil. Knud Fabricius udnævntes 26. Juni 1916 til Professor i Historie ved Universitetet fra 1. Febr. 1917, og Undervisningsministeriet tilstod ham derefter Fritagelse for at gøre Tjeneste

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1918—19 Tillæg A Sp. 1635; 1919—20 Tillæg A Sp. 4767.

i Arkivet fra 1. Novbr. 1916. Til Vikar for ham antoges mag. art. Thomas B. Bang, og denne konstitueredes som Underarkivar ved Hovedarkivet 20. Jan. 1917 fra 1. Febr. s. A. at regne; fast Ansættelse opnaaede han 25. Jan. 1919. Han døde efter faa Dages Sygdom 5. Febr. 1920.

Underarkivar Oberstløjtnant J. C. V. Hirsch, som havde været ansat ved Hovedarkivet siden 1896, fik 1. Febr. 1917 efter Ansøgning Afsked fra 31. Marts; da der ikke kunde tilstaas ham Pension fra Arkivet, blev der siden tillagt ham en aarlig Understøttelse af 800 Kr.¹. — I hans Sted overflyttedes Underarkivar P. A. Heiberg fra Landsarkivet for Sjælland til Hovedarkivet, hvori han uafbrudt havde gjort Tjeneste siden 1904.

Herved blev en Underarkivarstilling ved det sjællandske Landsarkiv ledig fra 1. April 1917, og samtidig oprettedes ved dette en ny Underarkivarpost. I disse Stillinger konstitueredes 31. Marts cand. mag. Johanne Skovgaard, som havde været ansat som Assistent ved Universitetsbiblioteket, og 11. April cand. mag. Harald Hatt, som forud havde arbejdet saavel ved Hovedarkivet som ved Landsarkivet; fast Ansættelse opnaaede de 14. Marts 1919. Fra 1. April 1920 overflyttedes Frk. Skovgaard til Hovedarkivet i den ved Underarkivar Bangs Død ledigblevne Plads.

Underarkivar ved Hovedarkivet Henry Bruun, ansat 1. Febr. 1903, døde 7. Novbr. 1918. I den derved ledigblevne Plads konstitueredes 30. Decbr. cand. mag. Henny Glarbo fra 1. Jan. 1919 at regne; fast Ansættelse opnaaede hun 23. Decbr. 1920.

De to nye Arkivarstillinger, som Hovedarkivet opnaaede ved Finansloven for 1919—20 (foran S. 18), blev besatte med Arkivsekretærene Holger Hansen og G. U. F. J. West, der fik kgl. Udnævnelse 14. April 1919 fra 1. s. M. at regne.

Herved blev en Underarkivarstilling i Hovedarkivet ledig; den blev 31. Maj 1919 besat med Dr. phil. Eiler Nystrøm fra 1. Juni at regne, og under Hensyn til hans tidligere Tjeneste ved Arkivet (Meddel. 1906—15 S. 80) og

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1916—17 Tillæg B Sp. 1057.

videnskabelige Fortjenester tillagdes der ham Lønningsanciennitet fra 1. Juni 1911¹.

Ved Landsarkivet for Nørrejylland fratraadte Underarkivar G. E. Tegner, ansat 1911, idet han 17. Decbr. 1919 blev udnævnt til Fuldmægtig ved Vestre Landsret. I den derved ledigblevne Stilling konstitueredes cand. mag. Hans Kistrup 24. Febr. 1920 fra 1. Marts at regne.

I den Underarkivarstilling ved Landsarkivet for Sjælland, som blev ledig ved Frk. Johanne Skovgaards Overflyttelse til Hovedarkivet, konstitueredes 15. April 1920 stud. mag. Frode Gribsvad fra 1. April at regne; han havde forud arbejdet som Vikar i Hovedarkivet og vedblev at gøre Tjeneste her Aaret ud, medens i hans Sted Underarkivar Linvald fra Hovedarkivet gjorde Tjeneste i Landsarkivet.

Den konstituerede Registrator ved Landsarkivet for Nørrejylland Otto Jørgensen opnaaede fast Ansættelse 12. Febr. 1916.

Kustoden ved Hovedarkivet J. Hansen, ansat 1904, døde 31. Januar 1917. I hans Sted ansattes fra 1. Febr. s. A. Arkivbud R. H. Rasmussen, ansat 1913². Til Bud antoges i Stedet Johannes Veiergang, der dog af Helbredshensyn tog Afsked fra 1. April 1917, og i hans Sted ansattes Herman Møller.

Bud ved Landsarkivet for Sjælland C. P. Østergaard, der havde været ansat ved Arkivet lige siden dettes Oprettelse i 1892, døde 13. December 1918. I hans Sted ansattes Bogbinder Axel Nielsen som Bud fra 1. Februar 1919; 9. Maj s. A. fik han Navneforandring til Nørlit. Da der ved Landsarkivet oprettedes en Stilling som Kustode og Varmemester, udnævntes han hertil 21. Maj 1919, fra 1. April at regne. Som Bud ansattes i hans Sted Chr. G. R. Plesner Petersen 2. Juli, fra 1. s. M. at regne.

¹ Jfr. Rigsdagstid. 1919—20 Tillæg A Sp. 1699, 4753.

² Ved Finansloven 1918—1919 tillagdes der ham Anciennitet fra 1. Januar 1914; jfr. Rigsdagstid. 1917—1918 Tillæg A Sp. 1551—54.

I 1917 tilstodes der Underarkivar Linvald Orlov i 4 Maaneder, i hvilken Tid han virkede som Arkivar ved det danske Gesandtskab i Petrograd. Tjenestefrihed for at udføre videnskabelige Arbejder er tilstaaet adskillige, dog mod Pligt til at stille Vikar, saaledes Dr. Norvin i 1918 6 Uger og i 1920 et halvt Aar, i hvilket han foretog en Studierejse til Udlandet, Linvald i 1919 i 3 Maaneder, Hjelholt i 1920 i 3 Maaneder, Bang i 1919 i 1 Maaned, Dr. Nystrøm i 1920 i 3 Maaneder. Ved de derved fremkomne mange Vikariater, hvortil endnu kommer de, der foranlediges ved længere Sygdomme (jfr. foran S. 9 f.), har Arkivet haft Lejlighed til at prøve adskillige yngre Historikere og deres Evne for arkivalsk Arbejde; flere af disse har allerede faaet Ansættelse ved Arkiverne.

Den 1. Januar 1921 var Arkivetaten derefter saaledes:
Dr. phil. Kr. S. A. Erslev, Rigsarkivar (fra 1916 1. Februar).

1. Hovedarkivet.

L. Laursen, Arkivar, Leder af Ekspeditionen til Ministerierne (fra 1912 29. November).

Dr. phil. W. Christensen, Arkivar, Leder af Ekspeditionen til Læsesalen (fra 1916 1. Januar).

Holger Hansen, Arkivar (fra 1919 1. April).

G. U. F. J. West, Arkivar (fra 1919 1. April).

H. S. A. Nygaard, Arkivsekretær (fra 1912 1. Aug.)

C. S. Christiansen, Arkivsekretær (fra 1912 18. December).

H. C. Roede, Underarkivar (fra 1895 1. November).

P. A. Heiberg, Underarkivar (fra 1897 1. Maj).

H. F. T. E. Marquard, Underarkivar (fra 1901 1. Juni).

Dr. phil. K. P. W. J. Norvin, Underarkivar (fra 1905 1. Januar).

A. S. Linvald, Underarkivar (fra 1912 1. November).

H. Hjelholt, Underarkivar (fra 1913 1. Oktober).

Johanne Skovgaard, Underarkivar (fra 1917 1. April).

Henny Glarbo, Underarkivar (fra 1919 1. Januar).
 Dr. phil. Eiler Nystrøm, Underarkivar (fra 1919
 1. Juni).

Elna Kringelbach, Registrator (fra 1907 1. Januar).
 P. B. Grandjean, Registrator (fra 1910 1. November).
 A. J. P. Eegholm, Registrator (fra 1912 1. November).
 R. H. Rasmussen, Kustode (fra 1917 1. Februar).
 C. J. Thoerkildsen, Bud (fra 1892 1. April).
 C. H. Østergaard, Bud (fra 1910 1. Maj).
 Herman Møller, Bud (fra 1917 1. April).

2. Landsarkivet for Sjælland m. m.

G. M. Hornemann, Landsarkivar (fra 1897 20. Maj).
 C. C. Holger C. Nielsen, Underarkivar (fra 1902 1. Maj).
 Harald Hatt, Underarkivar (fra 1917 1. April).
 Frode Gribsvad, konstitueret Underarkivar (fra 1920
 1. April).

Nanna D. V. Lange, Registrator (fra 1903 1. De-
 cember).

Axel Nørllit, Kustode og Varmemester (fra 1919
 1. April).

Chr. G. R. Plesner Petersen, Bud (fra 1919 1. Juli).

3. Landsarkivet for Fyn.

G. L. Wad, Landsarkivar (fra 1893 1. April).
 H. B. N. Seesten, Underarkivar (fra 1910 1. Maj).
 P. C. Pedersen, Bud (fra 1893 1. September).

4. Landsarkivet for Nørrejylland.

G. C. Saxild, Landsarkivar (fra 1897 1. Maj).
 H. A. Knudsen, Underarkivar (fra 1906 1. Juni).
 Hans Kistrup, konstitueret Underarkivar (fra 1920
 1. Marts).

O. M. Hofman-Bang, Registrator (fra 1911 1. Febr.).
 O. Jørgensen, Registrator (fra 1913 1. Juni).
 J. C. Christensen, Bud (fra 1913 1. Marts).

P. T. R. Friis, Bogbinder (fast fra 1894 1. April).

Bilag A. Fortegnelse over de ved Indkøb eller Bytte erhvervede Arkivalier m. m. 1916—1920.

A. Ved Indkøb.

	Bd.	Pkr.	Læg- gel. Stkr.
Kommunelærer J. B. Østergaard.			
Peter Benzon Mylius, Theatrum nobilitatis Danico-Norvegicæ	1	"	"
Jægermester Hvass.			
De hidtil manglende Fascikler (VI og XV) af Afskrifterne af Münchenersamlingen.	"	2	"
Enkefru Elisabeth Keller.			
Militærkalendere for Hæren 1745, 1761, 1772, 1775, 1776, 1781 og Flaaden 1780	7	"	"
A/S Sagførernes Auktioner.			
Aftryk af S. A. Jacobsens Segl.....	1	"	"
Diverse Pergaments- og Papirsbreve.....	"	"	25
Ludvig Rosenthals Antiquariat, München.			
Brev ²⁸ / ₈ 1448 fra Markgrev Joh. Alchymisten om Dronningen af Danmarks (Dorotheas) Medgift.....	"	"	1
Ingeniør Hannibal Madsen.			
Diverse Arkivalier (Rentekammerresolution, Rentekammerordre, Ansøgning, Bestalling, Skøder m. m.)	"	"	6
Det kgl. Biblioteks Atelier.			
Et Fotografi af et Pergamentsbrev af 1561 (med tilhørende Segl)	"	"	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Frøken V. Ovesen.			
2 Pergamentsbreve af 1605 og 1631 og en Kopibog for Ordre ved det vestre jyd- ske Landeværnsregiment 1. Batl. 4. Komp. 1802—07 (bagfra anvendt til Cirkulære- bog for Aggersborggaard 1812—50) ...	1	„	2
Dødsboet efter Helene Hansen, født Holst.			
43 Breve fra Louise Grevinde Danner til Helene Holst, siden gift Colding	„	1	„
Wm. Nielsen.			
Brev fra Christian IV til Amtmand Jørgen von Ahlefeldt og Provst i Haderslev Hein- rich Michaelis, dat. 21. Juli 1636	„	„	1

B. Ved Bytte.

Universitetsbiblioteket.

Additamenta Fol. 129 I 4, 5, 8, 13; II 5, 8; VII 2, 4; VII b	„	„	10
Det kgl. Bibliotek.			
Langebekske Afskrifter. — Originale Skri- velser fra Kall'ske Saml. Fol. 53, 30, 48 og Ny kgl. Saml. Fol. 394 b	„	4	„
Pergamentsbrev af 1496	„	„	1
Tilsammen ...	10	7	47

Desuden er det tidligere i Hovedarkivet de-
ponerede Overgaards Arkiv (jfr. Meddel. om
Rigsark. 1906—15 S. 109) ved Køb blevet
Arkivets Ejendom.

Bilag B. Fortegnelser over Arkivernes Tilvækst ved Gaver af Arkivalier o. a. 1916—1920.

A. Hovedarkivet.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Etatsraad Poul Andræ.			
Gehejmeraadinde Andræs Dagbøger 1855 10/10—1857 ¹⁷ / ₄	7	"	"
En Konvolut med Reskripter og Breve til C. C. G. Andræ	"	1	"
H. Egede Schacks Optegnelser fra 1856... Statskonsulent, Dr. phil. V. Bagger, Værløse.	"	"	1
Breve til Fr. Vilh. Bagger, Sognepræst i Tanderup, siden i Brahetrolleborg 1835 —1847	"	2	"
Arkivalier vedrørende Rasmus Langeland Bagger, Borgemester i København.....	"	"	9
Det kongelige Bibliotek.			
Ordrebog for Lieutenant v. Freiesleben 1827—30	1	"	"
Ordre-Journal for samme 1830—33	1	"	"
Ordre-Buch 1842—47	1	"	"
Ny Matricul Protocol over Hedemarkens Fogderi, forfattet Anno 1723	1	"	"
Enkefru Bidstrup.			
Et bornholmsk Tingsvidne fra 1572	"	"	1
„Besked om Adelen paa Bornholm“ (u. D.)	"	"	1
Originalt Brev af en kongelig Kommission af 1770.....	"	"	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Enkefru Blom og Direktør, cand. jur. V. Blom.			
Breve fra Tage Algreen-Ussing til hans Hu- stru Ottine Fr., f. Suenson fra Aarene omkring 1840	”	1	”
Grevinde v. Brockdorff til Kletkamp (ved Arkivraad Kupke).			
Arkivalier stammende fra Generalmajor F. V. Følkersam og hans Hustruer	”	15	”
Sekretær, cand. jur. O. Bøgh.			
Et Pergamentsbrev fra Kristian III til Jør- gen Daa, 1558 ^{18/12}	”	”	1
Kredslæge Kr. Carøe.			
Den danske Lægestand 1479—1900 (Til- føjelser)	”	1	”
Lægernes stedlige Fordeling 1479—1900.	”	1	”
Optegnelser om Johan Volkmar Tobias Hoffmann og Johan Thomas Hoffmann.	”	”	1
Byretsfuldmægtig Chr. Petresch Chri- stensen.			
Væver Prægh's Stambog	1	”	”
Professor F. C. B. Dahl.			
Brev fra Folketingsmand, Løjtnant Luci- anus Kofod, angaaende Aarpenge til Dr. Dampe	”	”	1
Dansk Farmaceutforening.			
Materiale til Farmaceutisk Stat 1915	”	1	”
Oplysninger om Apoteker opslaaede ledige i Aarene 1914—15	”	1	”
Den danske historiske Forening.			
Foreningens ældre Arkiv	”	5	”
Ingeniør, Rigsdagsstenograf C. Felding.			
Oplysninger om Rigsretssagen 1910	”	”	1
Fru Anna Hall.			
En forsegleet Pakke, indeholdende Geh. Kon- ferensraad C. C. Hall's og Hustrus Au-			

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
gusta Marie Hall, f. Brøndsted's Privat-Arkiv	"	1	"
Cand. polyt. M. A. Hannover.			
Papirer vedrørende Centralkomitéen for Krigsinvalider, med et Register udarbejdet af Professor, Dr. med. Adolph Hannover	3	6	1
Overretssagfører P. Hennings.			
Greve Wilhelm Moltke af Espe's Papirer.	"	13	"
Den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses Direktion.			
2 Breve til Laurits Engelstoft fra P. T. Hansen, Ribe, 1833 ¹⁴ / ₈ og 1834 ²⁰ / ₈ ...	"	"	2
1 Brev fra J. B. Daugaard til Laurits Engelstoft, 1832 ¹⁰ / ₁₀	"	"	1
Rektor H. St. Holbeck, Odense.			
Egenhændige Breve fra Prins Kristian Frederik	"	"	6
Assistent Harald Holck.			
Fredstraktat mellem Danmark og Tunis af 1751, ratificeret 1759, med Tilføjelser af 1772 og 1784	"	"	1
Kgl. Translatør Dr. Frits Holm.			
Fotografi af Vaaben, udført for Dr. Frits Holm af Vaabenmaler Funch	"	"	1
Rentier Jørgen Iversen, Sveirup, Sønderjylland.			
Afskrift af 2 sønderjydske Dokumenter af 1486 u. D. og 1532 ³¹ / ₁₀	"	"	2
Toldassistent J. Jacobsen.			
4 Breve til Peder Hjort fra J. A. Bølling, P. F. Hoppe, R. Stiernholm og W. N. Ulstrup	"	"	4
1 Brev til Peder Ludvig Møller (1864) ..	"	"	1
9 Breve (journaliserede og ujournaliserede) 1805—19	"	"	9

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Kunstmaler Axel Jarl, Strødam.			.
C. F. Tietgens Arkiv (hvoraf udsøndredes H. G. Erichsens Arkiv).....	28	32	„
Fru Ida Jørgensen.			
Kriegerske og Regenburgske Sager i A. D. Jørgensens Værge	„	9	„
Sekretær H. C. Knudsen, Glostrup.			
Egen el. Igen (Als) Sognekalds Arkiv ...	„	1	„
Cand. mag. Johs. Knudsen.			
Samlinger til Kartografen Jens Sørensens Historie	„	1	„
Kommandør H. Konow.			
En forseglet Konvolut indeholdende Kom- mandørens Beretning om Paaskeugen 1920	„	1	„
Sognepræst Ove Chr. Krarup.			
Afskrift af den officielle Liste over de i Søslaget v. Sjællands Odde ²² / ₃ 1808 om Bord paa Linjeskibet „Prinds Christian Frederik“ faldne Krigere	„	„	1
Krigsministeriets Arkiv.			
En Samling Breve og nogle dertil hørende Regnskabssager, hidrørende fra Hans Christian Bruun, i sin Tid Ejer af Orm- holt i Vendsyssel	„	1	„
Højesteretssagfører Otto Liebe.			
En forseglet Konvolut indeholdende Høje- steretssagførerens Beretning om Paaske- ugen 1920	„	1	„
Skovtaksator H. P. J. Lillien skjold.			
Stamtavle over Familien Lillien skjold....	„	„	1
Hofjægermester H. Lüttichau, Tjele.			
Baron Ulysses von Dirckinck Holmfelds Pa- pirer	„	3	„
Dr. phil. W. Møllerup.			
13 originale Segltegninger, udførte af E. Rondahl til „Danmarks Riges Historie“	„	1	„

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Frøken Gyrithe Müller.			
Stænderdeputeret, Kancelliraad, Tobaksfabrikant Thomas Funders Optegnelser og Regnskab ved hans Datters Bryllupsudstyr	”	1	”
Den kgl. Mønt- og Medaillesamling.			
Skøde 1770 ^{3/11} til Daniel Christian, Det asiatiske Kompagnis Tolk, paa et Hus i Trankebar	”	”	1
5 Segl fra det danske Ostindien.....	”	”	”
Nationalmuseets 2. Afdeling.			
Lakaftryk af et Signet fra c. 1300 for Hatting Herred	”	”	”
Etatsraadinde D. Nyegaard			
Papirer vedrørende Etatsraad Malthe Bruun Nyegaard	”	1	”
Justitsraad, Overretssagfører Edg. Nyholm.			
Papirer vedrørende Augustforeningen (fra Nationalbankdirektør S. F. C. Nyholms Bo)	”	1	”
Professor M. Nyrop.			
Fotografier af Byvaaben paa Københavns Raadhus. Skænkede Arkivar Thiset ...	”	1	”
Ingeniør H. Ohrt.			
1 Rulle Tegninger og 1 Pakke Papirer vedrørende en paatænkt Inddæmning ved Horsens	”	2	”
Overlæge, Professor P. Panum.			
Breve til Professor P. L. Panum fra Konsul Valois i Kiel og forskellige danske Politikere vedrørende det slesvigske Spørgsmaal c. 1864	”	1	”
Oberst P. Fr. Rist.			
Skrivelse af 1728 ^{21/12} fra Konferensraad C. A. Fabritius v. Tengnagel til Major Frederik v. Blücher	”	”	1

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Ritzaus Bureau.			
Politiske Telegrammer fra Udlandet $\frac{1}{7}$ 1914			
— $\frac{31}{12}$ 1917	„	218	„
Underarkivar H. C. Roede.			
Hosekræmmer M. Kierkegaards Arkiv....	„	1	„
Bisp P. Chr. Kierkegaards Arkiv	„	7	„
Frøken Elisabeth Rosenørn.			
Karakterbog for Mathias Hans Rosenørn i Sorø Academis Skole (1829—31)	1	„	„
Brev til Kammerherreinde Rosenørn fra Overlæge Gottschalck (1850 $\frac{18}{10}$)	„	„	1
Brev fra Mathias Rosenørn til hans Søster 1878 $\frac{25}{9}$	„	„	1
Begravelsestale over Mathias Rosenørns Hu- stru L. E., f. Olrik 1878 $\frac{1}{10}$	1	„	„
Greve Christen Scheel, Hofjægermester, Gl. Estrup.			
Gl. Estrups ældre Godsarkiv.....	„	110	1229
Stednavneudvalget.			
Fortegnelse over Oluf Nielsens Samlinger i Stednavneudvalgets Arkiv	1	„	„
Et Papirsblad fra c. 1450, formentlig af en Jordebog for Ribe Kapitel.....	„	„	1
Samlinger vedrørende Jylland.....	„	„	1
Arkivar A. Thiset.			
Fotografi af Hertug Valdemar af Jyllands Privilegium for Stralsund 1307 $\frac{25}{11}$, i Stralsund Byarkiv	„	„	1
Fru Olivia Thiset.			
Arkivar Thisets Samlinger til den danske Adels Historie	1	66	„
Løse Blade af en Vaabenbog fra 18. Aarh.	„	1	„
Arkivar Thisets originale Segltegninger ..	„	2	„
Kaptajn Thorkelin.			
Fotografi (i Ramme) af Geheimearkivar Thorkelin's Portræt.....	„	„	„

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Ingeniør Frederik Tillisch.			
Fotografi af Kong Ferdinand I.s Adelsbrev for Balthasar Tillisch 1556 ¹⁰ / ₄	"	"	1
Afd. Skuespiller Leo Tscherning (ved Underarkivar E. Marquard).			
Optegnelser af Tobias Wigand 1710—51.	1	"	"
Frøken Marie Tscherning.			
Tscherningske Papirer.....	"	7	"
Korpslæge N. Tønder.			
Erklæring, underskrevet af Hvidt m. fl. 1848 ²³ / ₃	"	"	1
Brev fra „Secrétaire interprête de l'état- major“ Mandrup til General Haxthausen	"	"	1
3 Stkr. Tryksager vedrørende Forplejning af fremmede Tropper 1808	"	"	3
Landsarkivar G. L. Wad, Odense.			
Et engelsk Brev paa Pergament af 1583 ²⁸ / ₂	"	"	1
Kammerherre, Hofjægermester J. Baron Wedell-Neergaard, Svenstrup.			
Pergamentsbreve af 1469, 1475, 1482, 1488, 1506, 1554 og 1558 fra Svenstrup Gods- arkiv.....	"	"	7
Frøken Karen Wilhelmine Wessel- Brown.			
Et Brev fra Kristian VIII til Enke efter Viceadmiral Peter Caspar Wessel-Brown, Anna Sofie, født Henriksen	"	"	1
Tilsammen...	48	517	1297

B. Landsarkivet i København.

Fhv. Farver P. Arnskov, Slagelse.

Korrespondancesager og Tegninger vedr.
Slagelse St. Mikkel's Præstegaards Byg-
ninger 1803—80.....

" 2 "

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Tobaksfabrikant Chr. Augustinus, København.			
Tobakspinderlavet i Københavns Kopibog for Lærekontrakter, Lærebreve, Erklæringer m. v. 1756—1804; Kopibog for afgaaede Erklæringer og Breve 1800—1814; diverse Dokumenter 1750—95, 1800—1823; Regnskabsbog for Svendenes Ligkasse og Sygekasse 1744—1823	3	1	„
Dr. med. H. P. Barfod, København.			
Korrespondance- og Regnskabssager m. v. vedr. det for Carl Hall 1909 rejste Mindesmærke	„	1	„
Assistent Ejner Dreieøe, København.			
2 Obligationer læste ved Egholm Birketing	„	„	2
Grosserer Gustav Hage og Brødre.			
Det Hageske Handelsarkiv	198	70	„
Holbæk Folkemuseum (gennem Premierløjtnant O. Smith).			
Holbæk Skomagerlav: Lavprotokoller 1623—1861; Indskrivningsprotokol for Drengene 1717—1809; Svendelavets Indskrivningsbøger 1724—1861; sammes Regnskabsbog 1724—99; Regnskabsbog over hvad Penge, som blev lagte i Lavspungen 1652—79; løse Akter og Dokumenter 1682—1873	7	„	1
Holbæk Snedkerlav: Svendelavets Regnskabsbøger 1739—1862	2	„	„
Professor Hans Holms Efterladte.			
Kunstnerens Tegninger (i et Skab)	„	29	„
Overretssagfører Fr. Høst, Likvidator i A/S Maglekilde og Frederiksberg Brøndanstalts Ejendomsselskab i Likvidation.			
Aktieselskabets Forhandlingsprotokol 1873			

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
—1920; Generalforsamlingsprotokol 1873			
—1917; Aktieprotokol 1873—c. 1915; Likvidationsregnskab 1920.....	3	„	2
Viktualiehandler N. Jensen, København. Skattekvitteringsbog for Gaardmand Jens Pedersen i Bregninge (Skippinge Herred) 1816—57	1	„	„
Mag. art. Knud Jeppesen, Sekretær for Komiteen for Nordisk Musikfest i København 1919. Komiteens Forhandlingsprotokol.....	1	„	„
Bestyrelsen for Raadmand Langes Stiftelse i Roskilde. Stiftelsens Papirer 1869—1910.....	„	1	„
Direktør J. A. Lange. Breve fra Prins Carl af Danmark og Prins Georg af Grækenland til Premierløjtnant i Flaaden Fritz Thomsen 1896—1910..	„	„	6
Overlærer N. P. Lorentzen, Nærum. Embedsbog for Trørød Skole 1808—1900.	1	„	„
Medicinsk Selskab i København. Det kgl. medicinske Selskabs Arkiv 1772 —1872	8	„	„
Selskabet „Philiatrien“s Arkiv 1829—1870	8	1	„
Det medicinske Selskab i Københavns Ar- kiv 1872—1915	9	10	1
Professorinde J. Nyrop, København. Executor-Skiftebrev efter Agent Søren Gyl- dendal 1802—03.....	1	„	„
Snedker N. P. Frederiksens Rejsedagbog 1831	1	„	„
Prof. Camillus Nyrops haandskrevne Sam- linger	46	„	„
Ringstedkloster Godskontor. Arkivalier vedr. Ringstedklostets Gods og Branddirektoratet for Landbygninger i Ringsted 1800—80	18 c.	20	„

	Bd.	Pkr.	Læg øl. Stkr.
Oberst P. Fr. Rist, København.			
Arkivalier efterladte af hans Fader Kammerraad A. Rist og væsentlig vedrørende Baroniet Zeuthen 1841—84	8	3	7
Cand. phil. D. E. Rugaard, København.			
Udtog af Møenbo Herredstings Protokol, 1727—37 fol. 164 Mand. d. 20. Marts 1730	”	”	1
Afskrift af Degn i Sandby O. Madsens (ikke indsendte) Afskedsbegæring t. Sjællands Biskop Jan. 1834	”	”	1
Kommunelærer, cand. phil. Stenfeldt-Nielsen, København.			
Skrivelse 1755 ²⁷ / ₉ fra Regimentsskriveren i Kronborg Distrikt til Amtmanden over Frederiksborg—Kronborg Amter	”	”	1
Cand. mag. Vasili Svendsen, Nakskov kommunale Realskole.			
Vintersborg Birks Tingbog 1707—14.	1	”	”
Fører af Fyrtransportskibet „Kattegat“ C. Tange-Stæhr.			
Dagbøger, holdte af Rasmus Henriksen Keel, senere Stæhr, paa Gaarden Nr. 2 paa Farø 1801—54	7	”	”
Kammerherre E. Tutein (gennem fhv. Lærer J. P. Jørgensen).			
Jordebøger, Adkomstdokumenter m. fl. Arkivalier vedr. Edelgave Gods 1672—1866	1	2	”
Landsarkivar G. L. Wad, Odense.			
„De Vordingborgske Nymphers Ære, forsvaret i Hast d. 23. August 1748“	”	”	1
„Declaration, udfærdiget i Kjøbenhavn d. 26. April 1832 af Frantz Heinrich Schiffert fra Königsberg og Hustru, Nanna Schiffert, født Hvidt, notarialiter bekræftet s. D.“	”	”	1
Tilsammen	324	140	24

C. Landsarkivet i Odense.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Lensgreve Preben Bille Brahe Selby. Dele af Grevskabet Brahesmindes Arkiv 1589—1874, deraf 2 Tingbøger fra Aver- nakø Birketing 1677—1814 med tilhø- rende 2 Pkr. Sager	28	58	„
Overretssagfører Brinck Seidelin, Odense. Odense Magistrats Bog for Instruksler, Ved- tægter m. v. 1634—50	1	„	„
Pastor emer. C. M. Carstensen. Et af samme i 1898 forfattet autobiogra- fisk Fragment „En Forfølgelses-Historie“	1	„	„
Fru R. Salicath Engelsted til Rørbæk. Rørbæk Godsarkivalier 1719—1875	8	„	29
Cand. mag. P. Engelstoft, København. Breve fra C. F. Wegener til C. T. Engels- toft 1846—87	„	1	„
Faaborg Folkebogsamling. Faaborg Skræderlavs Protokoller 1735— 1870	4	„	„
Fru Marie Ingerslev, født Heiberg, Saks- købing. To Haandskrifter, skrevne af fhv. Kapellan i Raade i Norge, Hannibal Maaløe (død i Assens 1841)	2	„	„
Odense Handelsforening. Arkivalier tilhørende det tidligere Køb- mands- eller Kræmmerlav 1724—1861 .	7	16	„
Bestyrelsen for den ophævede Odense Klub. Klubbens Arkiv 1780—1917	44	76	„
Lærerinde Frk. Olsen, Odense. Dokumenter vedrørende Gaarden Odense Nørregade Nr. 62 (Ejler Rønnows Gaard) 1777—1835	„	1	„

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Bylavet i Over Kærby, Drigstrup Sogn. Over Kærby's Vedtægt 1723	”	”	1
Gaardejer Mikkel Pedersen af Indslev Taarup. Arkivalier vedrørende Mygindgaard, Hole- vad Sogn 1570—1757	”	”	8
Godsejer L. Petersen til Søbo. Levningerne af Søbo Godsarkiv, omfattende Aarene 1694—1909	”	1	”
Baron Ludvig Schaffalitzky de Mucka- dell til Rødkilde. Rødkilde Godsarkiv 1663—1890.....	28	24	6
Proprietær, Løjtnant H. H. Steenbach, Anderupgaard. Aaløkke Godsarkivalier 1854—76	”	1	”
Flintholm Godsarkivalier 1849—1907....	”	1	”
Voldtofte Bylav, Flemløse Sogn. Bylavets Breve og Arkivalier 1627—1916	”	1	”
Tilsammen...	123	180	44

Desuden har Kammerherre C. Sehestedt Juul, Ravnholt, skænket Arkivet det her tidligere deponerede Lykkesholm Godsarkiv¹.

D. Landsarkivet i Viborg.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Aalborg Stiftsbibliotek. Aalborg Stiftsbibliotek 1818—87; Aalborg Kæmnerarkiv 1784; Aalborg Vor Frue Kirkeinspektion 1740—1837; Aalborg Katedralskole 1788—1905; Literaria 1788			

¹ Deponeringen skete dels 1905, dels 1906; den sidste er nævnt i Meddel. 1906—15 S. 111, medens den første ved en Forglemmelse ikke er omtalt i Meddel. 1901—05.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
—1846; Aalborgske Liglav 1657—1878;			
Diverse Handelsarkiver 1806—35.....	31	”	”
Lærer Hans Birkeland, Nimtofte.			
Kolind-Nimtofte Forskudsforenings Arkiv	3	”	”
Højskolelærer Poul Bjerge, Vejen,			
Fæsteprotokol for Lønborggaard 1742-1820	1	”	”
Eforatet for Fischers store Stiftelse, København.			
Eforatets Arkiv 1729—1917; Dele af Aarhus Stiftamts, Randers og Grenaa Byfogeders Arkiver samt af Silkeborg, Allinggaard og Gravballegaard, Vinderslevgaard, Vindumovergaard og Tvilumgaards Arkiver, endvidere af forskellige Privatarkiver	10	25	10
Dansk Folkemuseum, København.			
1 Daabsattest og 2 Lærekontrakter	”	”	3
Ingeniør A. Hellemann.			
Tiendeforening for Raabjerg Sogn.....	”	”	1
Fabrikant W. Henckel, Skive.			
Personalia vedr. Stadshauptmand Harder i Viborg og Pastor Finckenhoff i Sejerslev	”	1	”
Hjørring Amt.			
Understøttelsesselskabet for uformuende Fiskeres Efterladte i Hjørring og Aalborg Amter, Arkivalier	”	1	”
Jægermester Hvass, fh. Randrup.			
Dokumenter ang. Arboe-Rasmussens Sag .	”	1	”
Proprietær Kjeldsen, Lynderupgaard.			
Lynderupgaardske Godsarkivalier.....	6	13	”
3 Kirkeregnskabsbøger for Laastrup, Ulbjærg og Lynderup Kirker	3	”	”
Ulbjærg og Lynderup Skolekommissionsarkivalier	”	1	”
Postmester Klitgaard, Brønderslev.			
Bysmedekontrakter 1841 og 1851 f. Gandrup	”	”	2

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Udskrift af Skiftekomm.-Protokollen i Proprietær Johan Michael de Neergaards Opbudsbo 1823	”	”	2
Arkivalier vedr. Gaarden „Ribergaard“ i Hvetbo Herred	1	”	3
En Skifteakt og en Hoveriprotokol for Haven 1 Kort over Hvetbo Herred, 1 over Vejby Sogn og 1 over Jorder i Lerup Sogn, Ø. Han Herred	2	”	”
Fæsteprotokol for Haven Gods 1720—63 2 Tingsvidner ang. Kornum Enge	”	”	3
	1	”	”
	2	”	”
Grevinde Agnes Knuth, født Dinesen, Vosnæsgaard. Katholmske Godsarkivalier	”	”	56
Godsejer Malling, Villa Højtofte, Holte. Dokumenter vedr. Ørslevkloster Gods	”	1	”
Nationalmuseets 2. Afdeling. Breve vekslede mellem Arkitekt Uldall og Dr. M. Steenstrup m. fl. ang. Istandsættelsen af Sjørring Kirke.....	”	1	”
Enkefru Anna Quistgaard, Valby. Udstykningskort.....	”	”	5
Pastor Alex. Rasmussen, S. Kongerslev. Godsskifteprotokol for Viffertsholm 1776—1842	1	”	”
Postassistent J. T. Rohde, København. Papirer vedr. Biskop Fogtmann.....	”	1	”
Godsejer Rottbøll, Børglum Kloster. Godsarkivalier vedr. Børglum Kloster....	68	36	”
Baronesse Vibeke Juel-Rysensteen, Lundbæk. Lundbæk Godsarkiv	”	3	”
Fru Rigsarkivar Secher, Hellerup. Pastor Sechers og Rigsarkivar Sechers haandskrevne Samlinger til Hvetbo Herreds Historie m. m.	7	”	”

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Godsforvalter Tilemann, Hammel.			
Justits- og Skifteprotokol for Hovlbjærg Herreds Provsti 1684—1734 samt en Sam- ling Uddrag af Frisholt Birks Justits- protokoller 1721—39.....	2	”	”
Postekspedient H. Zahrtmann, Køben- havn.			
Sager vedr. Pramfarten paa Gudenaas....	3	1	”
Distributionsprotokol for den mindre Fi- scherske Stiftelse 1746—1854	1	”	”
Ølgod Sogneraad.			
Sogneforstanderskabs- og Sogneraadspoto- koller.....	4	”	”
Tilsammen...	146	85	84

•

**Bilag C. Fortegnelser over de Arkiverne som
Deposita betroede Arkivalier m. m. 1916—1920.**

A. Hovedarkivet.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Carlsbergfondet.			
Afskrifter af Dokumenter i Vatikanerarkivet og Statsarkivet i Rom, hovedsagelig 1378—1536	”	11	”
Afskrifter og Kollationeringer af Dokumenter i Vatikanerarkivet 1198—1360, c. 1587 og uden Datum.....	”	1	”
Bestyrelsen for „Den Grundtvigske Salmefond“ og „Den Grundtvigske Folkeskriftfond“.			
Udateret Genpart af Fundatsen for „Den Grundtvigske Salmefond“	”	”	1
Den originale Fundats af 2. November 1871 for „Den Grundtvigske Folkeskriftfond“	”	”	1
Direktionen for den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse.			
De ældre Dele af den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelses Arkiv.....	54	34	”
Besidder af Stamhuset Bidstrup, Premierløjtnant G. F. Honnens de Lichtenberg.			
5 Pergamentsbreve af Stamhusets Arkiv, 1467, 1478, 1485, 1491 og 1499.....	”	”	5

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Kammerherreinde Helga Stemann, Ribe (ved Professor, Dr. phil. Aage Friis). Breve fra A. F. Krieger til Kammerherre Meldahl.....	”	2	”
Frøken E. E. C. A. Stiernholm. Det Stiernholmske Familiearkiv.....	1	1	”
Tilsammen...	55	49	7

B. Landsarkivet i København.

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Kammerherre C. Castenschiold til Bor- reby. Forpagtningskontrakt 1753 ²⁴ / ₄	”	”	1
Kopi af Cirkulærer 1792.....	”	”	1
Kopi af Auktionskonditioner 1817, 1832 .	”	”	2
Digt i Anl. af Generalinde Castenschiolds Død 1828.....	”	”	1
Fortegnelse over Skatter af en Jord i Smid- strup 1836.....	”	”	1
Dansk Folkemuseum, København.			
Helsingør Bagerlav.....	4	1	3
Holbæk Bagerlav.....	2	1	1
Holbæk Skomagerlav.....	”	”	1
Kalundborg do.	4	”	1
Køge do.	”	”	1
Ringsted do.	3	1	”
Skelskør do.	5	”	”
Skelskør Smedelav.....	7	”	”
Slagelse Skomagerlav.....	1	”	”
Slagelse Smedelav.....	1	”	”
Sorø Skomagerlav.....	”	1	”
Københavns Strømpevæverlav.....	3	”	”
Diverse vedr. Beboere i Store Magleby 1775 —1840.....	1	1	”

	Bd.	Pkr.	Læg el. Stkr.
Overlærer Laurits Pedersen, Helsingør.			
Helsingørs Skrædderlav 1826—67	1	„	2
do. Slagterlav 1684—1860	4	1	„
do. Smedelav 1591—1701, 1760...	5	„	1
do. Snedkerlav 1635—81	1	1	„
Tilsammen...	42	7	16

C. Landsarkivet i Odense.

	Bd.	Pkr.	Stkr.
Greve Julius Ahlefeldt-Laurvig, Kærsgaard.			
Kærsgaard Godsarkivalier 1579—1916 ...	12	8	3
Dreslette Sogneraad.			
Udskiftningsforretning 1790	1	„	„
Søndersø Bylav.			
Bylov 1718 og Hoveriafskrivningsbøger for Gaardmænd under Dallund Gods 1781—1813	8	„	„
Frøkerne Wedel Heinen til Elvedgaard.			
Personalialia, Optegnelser, Breve m. m. vedkommende Konferensraad L. S. Vedel Simonsen til Elvedgaard og hans Slægt 1728—1858	„	18	„
Tilsammen...	21	26	3

D. Landsarkivet i Viborg.

	Bd.	Pkr.	Stkr.
Aalborg Handelsforening.			
Arkivalier vedr. Guds Legems Lav 1441—1688; Aalborg Kompagni- og Købmandslav 1714—1863; Aalborg Købmandsliglav 1710—1863; Repræsentantskabet for Handelsstanden 1854—61; Handels-			

	Bd.	Pkr.	Stkr.
komitéen 1855—56; Aalborg Handelsforening 1863—80; Handelsskolen i Aalborg 1845—57; Aalborg Købmænds Hjælpekasse 1857—89.....	44	”	”
Dansk Folkemuseum, København.			
Lavsarkivalier fra Kolding	1	2	”
Godsejer Lauritzen, Astrup.			
Keldgaard Fæsteprotokol 1719—1853....	1	”	”
Vendsyssels historiske Museum.			
Fæsteprotokol for Baggsvogn Gods 1719—1856	1	”	”
Tilsammen...	47	2	”

Af Rigsarkivet er udgivet:

- Udsigt over de danske rigsarkivers historie. Af A. D. Jørgensen. 1884. 4 Kr.
- Kancelliets Brevbøger vedrørende Danmarks indre Forhold. I Uddrag. Ved C. F. Bricka. 1551—1555. 1885—86. 5 Kr. — 1556—1560. 1887—88. 5 Kr. — Ved L. Laursen. 1561—1565. 1893—95. 7 Kr. — 1566—1570. 1896. 7 Kr. — 1571—1575. 1898. 7 Kr. — 1576—1579. 1900. 8 Kr. — 1580—1583. 1903. 8 Kr. — 1584—1588. 1906. 9 Kr. — 1589—1592. 1908. 9 Kr. — 1593—1596. 1910. 8 Kr. — 1596—1602. 1913. 8 Kr. — 1603—1608. 1915. 8 Kr. — 1609—1615. 1916. 8 Kr. — 1616—1620. 1919. 10 Kr. — 1621—1623. 1922. 10 Kr.
- Kongeloven og dens Forhistorie. Aktstykker. 1886. 1 Kr.
- Meddelelser fra det kongelige Gehejmearkiv og det dermed forbundne Kongerigets Arkiv for 1833—85. (Heri: Vejledende Arkivregistraturer. I. Danske Kancelli 1513—1848.) 1886. 4 Kr.
- for 1886—88. (Heri: Den civile Centraladministrations Embeds-etat 1660—1848.) 1889. 5 Kr.
- Regeringsskiftet 1784. Fremstillinger og Aktstykker udg. til Minde om den Regering, som løste Bondens Stavnsbaand. 1888. 4 Kr.
- Kronens Skøder paa afhændet og erhvervet Jordegods i Danmark. I Uddrag. 1. Bind. 1535—1648. Ved L. Laursen. 1892. 6 Kr. 2. Bind. 1648—1688. Ved F. J. West. 1908. 7 Kr. 50 Øre.
- Meddelelser om Rigsarkivet for 1889—91. 1892. 1 Kr. — 1892—94. 1895. 50 Øre. — 1895—97. 1898. 35 Øre. — 1898—1900. 1901. 50 Øre.
- Meddelelser fra det danske Rigsarkiv. 1. Bd. 1. H. 1906. 1 Kr. — 2. H. 1907. 1 Kr. 25 Øre. — 3. H. 1918. 1 Kr. 25 Øre.
- Vejledende Arkivregistraturer. II. Rentekammeret, Generaltoldkammeret og Kommercekollegiet. 1660—1848. Ved J. Bloch. 1892. 5 Kr. — III. Finansarkiverne 1660—1848. Generalpostdirektionens Arkiv 1711—1848. Ved J. Bloch. 1900. 3 Kr. 25 Øre.
- De danske Provinsarkivers Bygninger. 1893. 1 Kr.
- Den civile Centraladministration 1848—1893. Af G. N. Kringelbach. 1894. 3 Kr. 50 Øre. — 1894—1913. Af L. Laursen. 1921. 2 Kr.
- Sønderjydske Skatte- og Jordebøger fra Reformationstiden. Ved F. Falkenstjerne og Anna Hude. 1895—99. 5 Kr.
- Stiftamtmand og Amtmand i Kongeriget Danmark og Island. Af J. Bloch. 1895. 2 Kr. 25 Øre.
- Fonden ad usus publicos. Aktmæssige Bidrag til Belysning af dens Virksomhed. 1. Bind. 1765—1800. 1897. 4 Kr. — 2. Bind. 1801—26. 1902. 6 Kr.
- Civile Direktioner og Kommissioner samt andre overordnede Myndigheder under Enevælden. Af G. N. Kringelbach. 1899. 2 Kr.
- Indberetninger fra Charles de Dançay til det franske Hof om Forholdene i Norden 1567—73. Ved C. F. Bricka. 1901. 3 Kr. 50 Øre.
- Kabinetstyrelsen i Danmark 1768—72. Aktstykker og Oplysninger. Ved Holger Hansen. 1. Bd. 1916. 5 Kr. — 2. Bd. 1919. 5 Kr.
- Meddelelser om Rigsarkivet med Landsarkiverne for 1906—15. 1920. 1 Kr. 50 Øre. — 1916—20. 1922. 1 Kr.